

Ljudska PRAVICA BORBA

Leto XX. Štev. 229

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK
IVAN SINKOVEC

UREJA UREDNIŠKI ODBOR

List izhaja vsak dan razen petka. // Cena 10 dinarjev

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 5. OKTOBRA
1954 // MED NARODNOOSVOBODILNO BORBO JE IZHAJALA KOT 14-DNEVNIK IN TEDNIK, OD OSVOBODITVE DO 1. JUL. 1951 KOT DNEVNIK, NATO PA KOT TEDNIK // OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA V REDAKCIJSKI POVEZANOSTI Z «BORBO»

MEDNARODNI STIKI SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE

KORISTNA IZMENJAVA MNENJ

Na povabilo norveške delavske stranke sta odpotovala na Norveško Edvard Kardelj in Vladimir Bakarič — Odgovori generalnega tajnika SZDLJ Edvarda Kardelja o namenu potovanja

Beograd, 24. septembra (Tanjug). — Danes ob treh popoldne je generalni tajnik Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Edvard Kardelj odpotoval z zemenskega letališča na Norveško, kamor ga je povabila norveška delavska stranka. V Ljubljani se mu bo pridružil član predsedstva Zveznega odbora Vladimir Bakarič, ki tudi potuje na Norveško.

Edvard Kardelj in Vladimir Bakarič se bosta med bivanjem na Norveškem razgovarjala z vodstvom delavske stranke Norveške, sestala s članstvom posameznih strankin organizacij in si ogledala glavna industrijska središča Norveške. Na poti na Norveško se bosta ustavila v Belgiji in skupaj z našo delegacijo, ki je odpotovala sinoči z Rodoljubom Čolakovićem na čelu iz Beograda, sodelovala v razgovorih s predstavniki belgijske Socialistične stranke.

Na zemunskem letališču so se poslovili od Edvarda Kardelja člani predsedstva Zveznega odbora SZDL Vladimir Simić, Osman Karabegović in Veljko Vlahović, člani Zveznega odbora Mijalko Todorović, Milentije Popović, Aleš Bebler, Jože Vilfan in Veljko Mičunović, predsednik zunanje-političnega odbora Zvezne ljudske skupščine Vladimir Popović in tajnica komisije za mednarodne stike Socialistične zveze Marija Vilfan.

Generalni tajnik Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Edvard Kardelj je dal po radiu Beograd pred svojim odhodom na Norveško naslednjo izjavo:

Vprašanje: Kakšne sadove pričakujete od razgovorov z belgijskimi in norveškimi socialisti?

Odgovor: »Predvsem pričakujem koristno izmenjavo mnenj o perečih vprašanjih mednarodnega socializma in o drugih problemih, za katere se zdaj zanima ves svet. Takšna izmenjava

in precej pogosta izmenjava mnenj o vprašanjih, ki zanimajo nas vse. To velja vsaj za večji del evropskih socialističnih strank. Prepričan sem, da je možno ta kontakt okrepiti in da bi bilo koristno, da bi bil bolj intenziven. To velja tembolj, ker socialističnim demokratičnim gibanjem v naših časih sploh pripada izredno velika vloga, da se ohrani na svetu mir, z mirom pa tudi možnost boja za boljše življenje delovnih ljudi in za nadaljnji napredek človeštva. Velika odkritja znanosti na področju atomske energije odpirajo v tem oziru, brž ko bo postala splošna lastnina človeštva in njegove proizvodnje za potrebe miru, ne pa vojne, velike možnosti in posebno nove perspektive. Zato pomeni ohraniti mir za nekaj let morda ohraniti ga trajno. Za to nalogo sta potrebna čim širše sodelovanje in enotnost socialističnih in vseh demokratičnih sil.«

Delegacija SZDLJ na poti v Belgijo

Izjava Rodoljuba Čolakovića na ljubljanski železniški postaji

Ljubljana, 24. sept. — Z dopoldanskim brzovlakom se delegacija SZDLJ peljala na Belgijo. Člani Glavnega odbora SZDL Slovenije dr. Jože Potrč, Mica Slender-Marinko in France Petrovšek.

Delegacija SZDLJ, ki potuje v Belgijo, na ljubljanski železniški postaji

ga ljudstva Jugoslavije, ki na vabilo Socialistične stranke Belgije potuje v Bursel. Delegacijo vodi član predsedstva Zveznega odbora SZDL Rodoljub Čolaković, z njim pa potujejo člani odbora Lidija Sentjurc, Mološ Minič, Krsto Crvenkovski in Mile Počuča.

Na ljubljanski železniški postaji pa delegacijo pozdravili

DEVETO ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV

Zahod se ne bo odpovedal ATOMSKEMU OROŽJU

dokler se ne bo prepričal, da Sovjetska zveza res želi razorožitev

New York, 24. sept. Prvi dan generalne debate na devetem zasedanju Generalne skupščine OZN je minister za zunanje zadeve ZDA Dulles predlagal, naj bi v dnevni red zasedanja vključili novo točko: »Mednarodno sodelovanje in razvoj miroljubne uporabe atomske energije.«

Dulles je izjavil, da je SZ 22. septembra obvestila ameriško vlado, da je pripravljena nadaljevati pogajanja o ustanovitvi mednarodne agencije za mirnodobno uporabo atomske energije. V imenu vlade je znova predlagal, naj bi ustanovili takšno agencijo. Predlagal je tudi, naj bi na pomlad 1955 pod pokroviteljstvom OZN sklicali mednarodno znanstveno konferenco, ki bi v celoti proučila vprašanje atomske energije v mirnodobne namene. Nadalje je predlagal, naj bi ZDA ustanovile inštitut za jedrsko fiziko, ki bi se ukvarjal samo s tem problemom.

sprejemal pa bi tudi tuje študente. Dulles je v svojem govoru vztrajal na tezi, da je bila med-ameriška organizacija v primeru Guatemale bolj pristojna od ZN in da je mir v Indokini toliko dober, da je prenehalo vojno puščanje, vsem ko so po njegovem mnenju v tej deželi »milijoni ostali pod jarmom.«

Ko je Dulles govoril o vprašanju orožja, je rekel, da se Zahod ne bo odpovedal atomskemu orožju kot svoji glavni zaščiti, dokler se ne bo prepričal, da SZ res želi razorožitev. Po mnenju ameriškega zunanjega ministra je bila EOS v francoskem parlamentu poražena samo zaradi »glasov komunističnih poslancev«. Dulles je nazval agresorje vse, ki kritizirajo konferenco v Manili.

Druga dva govornika sta bila kanadski delegat Pearson in Cilec Maza. Prvi je opozoril na veliko nevarnost spritno razdelitve sveta na bloke, ki ima orožje za totalno uničevanje, in pozval vse dežele k sodelovanju ne glede na njihov notranji režim. Cilecki delegat je poudaril pomen glasov malih dežel v ZN, češ da so »mali narodi javno mnenje sveta.«

Generalni komite je prešel prek odpora Holandske, naj razpravi o zahtevi, da se holandska zahodna Nova Gvineja priključi Indoneziji. Predlog, naj bi prišlo to vprašanje na dnevni red, je bil sprejet s 7:3 glasovom. Delegacije SZ, Kube, Ekvadora, Burme, Šlama, Sirije in CSR se glasovale za predlog, delegacije Velike Britanije, Avstralije in Francije pa proti. Glasovanja so se vzdržale delegacije ZDA, Holandske, kuomintangske Kitajske, Kolumbije in Islandije.

Generalni komite je tudi sklenil priporočiti debato o Tunisu in Maroku. Zahtevo, naj bi prišla ta točka na dnevni red, so izrekle delegacije arabsko-azijskih dežel. Francoski delegat je izjavil, da njegova delegacija ne bo sodelovala v razpravi, čeprav v Generalnem svetu ni protestiral. Izjavil je, da bi se ZN ne smeli vmešavati v notranje zadeve Francije. Arabsko-azijski delegati so izjavili, da je treba Tunis in Maroko osvoboditi francoske kolonialne uprave.

Izročitev poverilnic

Beograd, 24. sept. (Tanjug). Vrhovni dolžnostni državni tajnik za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler je danes ob 10.30 sprejel novoimenovanega češkoslovaškega veleposlanika g. Vilhelma Pitharta, ki mu je ob tej priložnosti izročil prepise poverilnih pism.

Novi izraelski poslanik

Beograd, 24. sept. Predsednik republike Josip Broz Tito je privolil v imenovanje novega izraelskega izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v Jugoslaviji g. Aryaha Levavia, dosedanega pomočnika generalnega direktorja izraelskega zunanjega ministrstva.

TISKOVNA KONFERENCA DRŽAVNEGA TAJNIŠTVA ZA ZUNANJE ZADEVE

V jugoslovanskem stališču ni spremembe

Odgovori Branka Draškovića v zvezi s tržaškim vprašanjem in drugimi zunanje-političnimi problemi

Beograd, 24. sept. (Tanjug). »Državno tajništvo za zunanje zadeve FLRJ ne more izreči nobenega mnenja spritno izjave ameriškega predstavnika, da ZDA s previdnim optimizmom pričakuje ureditev tržaškega vprašanja.« Predstavnik državnega tajništva Branko Drašković je danes izjavil to na tiskovni konferenci, ko so ga navzoči novinarji prosili, naj komentira izjavo ameriškega zunanjega ministrstva v zvezi s tržaškim vprašanjem. Branko Drašković je pripomnil: »Nimamo še informacij, na podlagi katerih bi lahko izrekli določeno mnenje o tem.«

V zvezi z najnovejšo fazo, v katero je prišlo obravnavanje tržaškega vprašanja, je Drašković izjavil, da ne gre za nikarkršne važne spremembe v jugoslovanskem stališču, ker je to stališče, kakor vemo, bilo zmeraj pametno in čvrsto. Na vprašanje, kako se razvijajo trgovinski razgovori s SZ, je odgovoril, da še niso končani, da pa se razvijajo ugodno.

Na vprašanje, kakšno je stališče Jugoslavije glede evropske varnosti, je predstavnik državnega tajništva poudaril zainteresiranost Jugoslavije na organizaciji evropske obrambe. »Jugoslovanska vlada z zanimanjem spremlja razgovore in pogajanja o tem,« je pripomnil Drašković in poudaril, da vprašanja konkretnega in praktičnega sodelovanja Jugoslavije zdaj ne nanašajo.

Ko je komentiral pisanje italijanskega tiska o gibanju za formiranje tretje sile med Vzhodom in Zahodom v zvezi z napovedanim obiskom predsednika republike Tita v Indiji in Burmi, je Drašković rekel, da je za odnose med Jugoslavijo, Indijo in Burmo značilna njihova poslednja težnja, da bi čimveč prispevali k miroljubnemu sodelovanju na splošnem svetovnem torišču v duhu Ustanovne listine Združenih narodov. Vse drugo, o čemer piše italijanski tisk, so samovoljne in ne dobronamerne kombinacije.

Branko Drašković je na koncu konferencie izjavil, da je prihod direktorja ameriške uprave za poslovanje s tujino Harold Stassena v Jugoslavijo napovedan za sredino oktobra.

Vremenska napoved

hidrometeorološke službe LRS
Vremenska napoved za soboto 25. septembra: Lepo vreme z delno oblačnostjo. Temperatura ponoči v severni Sloveniji okoli 8 stopinj C, v ostali Sloveniji okoli 9 stopinj C. v Primorskem pa do 10 stopinj, (črnan dan 18 stopinj, na Primorskem do 22 stopinj C. Zjutraj po kotlinskih megli.

Pospeševanje mednarodnega socialističnega sodelovanja

Naša Socialistična zveza zelo uspešno vzdržuje in krepi stike z delavskimi in socialističnimi strankami in naprednimi gibanji na svetu. Uradni obiski njenih delegacij pri norveških in belgijskih socialistih so pač eden izmed pomembnih sadoov in manifestacij takšne politike. Medsebojni obiski in razprave najbolj poglobljajo medsebojno spoznavanje in zблиževanje.

Za našo državo se zlasti zelo zanima socialistična javnost. Priče smo pogostih obiskov Jugoslovajci bodisi delegacij socialističnih gibanj, bodi posameznih uglednih prakov. Samo letos poleti je sprejela SZDL v goste več organizacij in prakov, tako iz Nizozemske, Indije, Francije, Nemčije in Azije. Več uglednih prakov pa je obiskalo Jugoslavijo privatno. V naši državi so se mudili tudi mnogi socialistični praki iz raznih dežel na počitnicah. Naše mladinske delegacije pojejo v kratkem na uradni obisk k avstrijskim in nemškim mladincem.

Ti stalni stiki so posledica velikega zanimanja za socialistični družbeni red v Jugoslaviji in za njen razvoj, pa tudi politike proletarskega internacionalizma ter demokratičnega in enakopravnega sodelovanja naše Socialistične zveze. Naši številni gostje ne prikrivajo, da visoko cenijo naše uspehe. Ta veliki ugled, ki je naraščal z občudovanjem boja Jugoslovajci proti fašizmu in pozneje za ohranitev neodvisnosti, sloni zdaj na velikem jugoslovanskem pripeku in boju za stvar miru na svetu. Takšna vloga Jugoslovajci je neločljiva od njenega notranjega socialističnega družbenega reda, ki v očeh naprednih ljudi na svetu posebno dviga njen ugled.

V okviru krepitve mednarodnih stikov je naša SZDL ozpostavila tesno sodelovanje zlasti s socialističnimi strankami Norveške in Belgije. To zблиžanje je med drugim posledica mnogih skupnih

momentov v naši nedavni zgodovini boja proti fašizmu. V Belgiji in Norveški so se socialisti zelo zahtimali za našo lastno pot v socializem, še bolj pa za naša gledišča v mednarodnih problemih. To velja tako za vprašanje Trsta, vatikansko provokacijo proti naši državi in balkansko zvezo, kakor tudi za splošna in pereča vprašanja v sodobnih mednarodnih stikih, v katerih je Jugoslavija pomemben činitelj v boju za mednarodno sodelovanje in miroljubno poravnavanje sporov.

Se nam je v živem spominu obisk belgijske socialistične delegacije leta 1952 s predsednikom Socialistične stranke Maxom Bizeotom na čelu, kakor tudi pozdrav Andreasa Andersena o imenu norveške delavske stranke na kongresu SZDL februarja 1953. Andersen je pri tem izrazil tudi občudovanje norveškega naroda spritno junaške borbe Jugoslovajci o drugi svetovni vojni ter prepričanje, da bodo sadovi kongresa zgodovinskega pomena tudi za mednarodno delavsko gibanje.

V pogojih, ko sodobni napredek sili vse narode k čedalje večjemu zблиževanju, je nedvomno, da mednarodno socialistično gibanje mora in mora imeti velikanško vlogo. Konkretni mednarodni položaj, zlasti pa še neurejena evropska vprašanja, silijo mednarodno delavsko gibanje, da složno z vsemi miroljubnimi silami izreče svojo besedo o prid demokratičnega in miroljubnega urejanja in enakopravnega sodelovanja.

V tej smeri je bilo jugoslovansko socialistično gibanje vselej dejavno. Odziv SZDL Jugoslavije na povabilo norveških in belgijskih socialistov, zlasti pa odhod generalnega tajnika SZDL Jugoslavije tovariša Kardelja, imata nsekakor velik pomen za napredek mednarodnega socialističnega delovanja.

Vlado Teslić

PRED LONDONSKO KONFERENCO

OLLENHAUER HUDO NAPADA VLADO

Pogoji vojaškega sodelovanja Zahodne Nemčije v naporih za zagotovitev miru

Bonn, 24. sept. (Tanjug). Ker je vlada zavrnila zahtevo opozicije, naj bi pred londonsko konferenco razpravljali v Bundestagu o vladni zunanji politiki, je vodja opozicije Erich Ollenhauer očital na današnji tiskovni konferenci nemški vladi, da je s takim stališčem prekršila načela parlamentarne demokracije in pokazala težnjo, da hoče samovoljno urejati nemško vprašanje. Ollenhauerjev napad je bil hud in je hkrati vseobsegal poziv nemški javnosti, naj se postavi po robu avtoritativni smeri Adenauerjeve vlade.

Hkrati je Ollenhauer opredelil stališče socialdemokratske stranke, ki naj bi ga zahodnonemška vlada sprejela pred razgovori na londonski konferenci. Socialni demokrati zahtevajo, naj bi si složno prizadevali, da

bi prišlo do pogajanj s Sovjetsko zvezo o evropskem varnostnem sistemu, sprejemljivem za vse sodelujoče države, in o ureditvi nemškega vprašanja na temelju svobodnih volitev.

Po Ollenhauerjevem mnenju bi lahko Zahodna Nemčija obravnavala sodelovanje Zahodne Nemčije v zasedbi obrambi šele tedaj, ko bi se nedvoumno pokazalo, da so zamen vsi napor, da bi v pogajanjih s Sovjetsko zvezo odpravili napetost v Evropi in da na teh pogajanjih ni moč uresničiti združitev Nemčije, vključene v sistem kolektivne varnosti. V takšnem položaju bi lahko Zahodna Nemčija vojaško sodelovala v splošnih naporih za zagotovitev miru in obrambe svobode o tehe pogojih: da se napor, da združitev Nemčije še nadaljujejo; da bo sistem evropske varnosti

uresničen v okviru OZN; da je pogodbe, s katerimi bi Zahodna Nemčija prevzela vojaške obveznosti, moč razvezati, če bi postale ovira za združitev Nemčije; da bo zajamčena enakopravnost vseh sodelujočih držav ter ravnostrežje v varnostnih ukrepih, ki naj bi bili v prid njih varnosti, in zajamčeno demokratsko-parlamentarno nadzorstvo nad voj. silami.

Ollenhauer je dejal, da se vlada ne bi smela pri urejanju nemškega vprašanja opirati zgolj na formule, sprejemljive izključno za ZDA in bonnsko vlado. Takšna ureditev bi pomenila konec slehernega evropskega sodelovanja in brezupno osamitev Zahodne Nemčije. Zdrava ureditev je možna le ob privolitvi veselih ter sodelujočih Norveške, Danske in balkanskih dežel, vstevši tudi Jugoslavijo.

Zdravstveni domovi središča zdravstvene dejavnosti v bodočih komunah

S seje Sveta za zdravstvo in socialno politiko LRS

Ljubljana, 24. septembra
Ker bodo postopoma s formiranjem komun prevzemali zdravstveni domovi odločujoče naloge zdravstva na svojem področju, so člani na današnji seji Sveta za zdravstvo in socialno politiko LRS obravnavali osnutek uredbe o ustanovitvi in organizaciji okrajnih in mestnih zdravstvenih domov z dodatkom pravic in dolžnosti skupnosti komun na področju zdravstvenega varstva. Ker zvezni predpisi iz 1948. leta ne predvidevajo obstoj zdravstvenih domov, je vladalo vse do sedaj nejasnost o tem, kakšne naj bi bile naloge in delokrog zdravstvenih domov, kako naj bi se izvedla decentralizacija v zdravstveni službi in kakšne naloge naj bi imele zdravstvene postaje oziroma naslednje imenovane občinske ambulante. Prav zato bodo napotila s te seje v pomoč okrajem in zlasti zdravstvenim domovom pri njihovem nadaljnjem delu, se izpopolnila pa bo to bližnji kongres za preventivno medicino, ki se bo začel v nedeljo na Bledu in ki bo zavzel tudi jasna stališča glede vloge zdravstvenih domov v bodoči skupnosti komun. Rešiti bo treba zlasti še vprašanje sodelovanja pri reševanju zdravstvenih problemov, ki ne morejo biti omejeni z mejami neke komune in čeprav je zdravstveni dom samoupravni zdravstveni zavod, ki ureja, izvaja in nadzira vso zdravstveno službo na svojem področju, bo treba za vprašanja, ki se tičejo širšega območja doseči pravilno sodelovanje in enotnost zdravstvene politike.

Male asanacije, ureditev kanalizacije in kloriranje vodovodov naj uspešnejša obramba pred črevesnimi obolenji

Na tej seji je sprejel Svet tudi več priporočil okrajem in okrajnim zdravstvenim centrom, kako naj bi le-ti ravnali, da bi v bodoče kar najbolje zaščitili epidemije črevesnih infekcij, ki predstavljajo v zadnjih letih v Sloveniji resen problem. Zaradi pomanjkljivosti, drugod dotrajanih vodovodnih in kanalizacijskih naprav, zaradi nehigienično urejenih stranišč in gnojnjam se okužuje pitna voda, tako da je nevarnost črevesnih obolenj stalna. V borbi proti tem boleznim je zlasti dosti doprinesel Centralni higienski zavod, ki je znal vzbuditi pri vaščanih, pa tudi v mestih interes ljudi za male asanacije. Zlasti je bilo precej storjenega v zadnjih letih, ko so delo decentralizirali ter so prevzelo težino dela komisije po okrajih, tako da je pri teh delih država poveličino prispevala eno petino stroškov, ostalo pa so radevolje z delom in materialom dopolnili ljudje sami. Samo lani so asanirali 132 raznih manjših objektov v vrednosti 140 milijonov din.

Med priporočili, ki jih je sprejel Svet, so najpomembnejša, da se omogoči rekonstrukcija in novogradnja vodovodov in kanalizacij po okrajih, potreba, da razpišejo okrajni mesta za sanitarne tehnike, ki bi vodili dela pri malih sanacijah, medtem ko bi elaborate in načrte pregledovali in nudili strokovno pomoč CHZ. Pri velikih vodovodih bi bilo nujno namestiti strokovno izveščane ljudi, skrbeti za čistilne naprave, zlasti v industrijskih središčih, ljudski odbori naj bi še naprej skrbeli za male asanacije, še posebno potrebno pa bi bilo, da bi pri sedanjem stanju vodovodov, ko je od 480 vodovodov v 260. okuženih voda, vodo klorirali, za kar ni potrebno dosti denarja, bi pa zdatno omejilo nevarnost okužb zaradi slabe pitne vode. Potreben je tudi zdravstven nadzor nad osebjem v

živilski stroki, ostrejše mere sanitarne inšpekcije, če ugotovi neprimerne lokale in skladišča, stvar zdravstvene službe pa bo, da takoj opozori na pojave črevesnih obolenj ter skuša odkriti vzroke.

Letošnje investicije na področju avstva skoraj stoodstotno izkoriščene

Pri pregledu letošnjih investicij na področju zdravstva v Sloveniji so na seji ugotovili, da so investitorji domala stoodstotno izkoristili odobrene kredite v višini ene milijarde din, razen 18 milijonov, ki jih zaradi objektivnih vzrokov ne bodo porabili kot je bilo predvideno v načrtu in za katere bo Svet predlagal Izvršnemu svetu, naj bi jih porazdelil med ustanove, ki bi na denar še pred koncem leta koristno uporabile. Hkrati s tem bo predlagal Izvršnemu svetu predlog za dodatne investicije in to za tiste zdravstvene ustanove, ki bi kredite še nujno rabile ter bi imele možnost, da jih še letos izkoristijo. M. N.

Dozorelo je vprašanje ustanovitve zvezne gradbene zbornice

ki bo stopila na mesto dosedanjega Združenja gradbenih podjetij FLRJ

Po nedavnih ustanovitvi Prometne zbornice za Slovenijo, ki ji bo kmalu sledila še ustanovitev enakih zbornic v drugih republikah in verjetno tudi ustanovitev zveze republikanskih prometnih zbornic, je v zadnjem času dozorelo tudi vprašanje ustanovitve gradbene zbornice. O tem se je razpravljalo že lani ob ustanovitvi Združenja gradbenih podjetij FLRJ. Znova se je pojavilo ob ustanovitvi Zveze in industrijske zbornice, ko so predstavniki gradbenih podjetij izrazili svoje mišljenje, da teh podjetij ni mogoče pritevati na k industriji, niti k obrti, ker predstavljajo gradbeništvo posebno gospodarsko področje, ki bi svoje probleme lahko reševalo v svoji zbornici. Takrat so razpravljali še predlogu, naj se ustanovi republiške gradbene zbornice, s katerim pa niso vsi soglašali. Tako so se slovenska gradbena podjetja bolj ogrevala za to, da bi bila v republiškem okviru združena, za vso državo pa naj bi se ustanovila zbornica. To stališče je naposled prodrlo. Izdelan je bil načrt o ustanovitvi zvezne gradbene zbornice, ki ga je v načelu odobrila tudi Izbor za gospodarstvo Zveznega izvršnega sveta. Seveda bo treba v tem smislu še sprejeti uredbo o združenju še gospodarskih organizacij.

Tako se pripravlja torej ustanovitev Gradbene zbornice FLRJ, ki bo st. pila na mesto dosedanjega Združenja gradbenih podjetij FLRJ.

Novo ladje

Split, 24. sept. (Tanjug)

Danes so v splitski ladjedelnici slovesno splovili potniško motorno ladjo »Valjevo«. Ta nova plovnata enota iz serije 24 majhnih obalnih ladij bo v celoti dograjena prihodno pomlad. »Valjevo« ima 270 bruto ton in lahko prevaža 300 potnikov ter 15 ton bremen. Njegov Diesel motor bo razvijal hitrost 13 morskih milj.

Iz te serije ladij so doslej splovili tudi ladjo »Karlovac«, prihodnji mesec pa bodo splovili še ladjo »Ohrid«.

PRAZNIK NAPREDNEGA TISKA 20-LETNICA »LJUDSKE PRAVICE«

Gostovanje naših književnikov

Skupina slovenskih književnikov iz Ljubljane in Maribora je že v juniju imela v Murski Soboti literarni večer, povezan s pripravami za proslavo 20-letnice »Ljudske pravice«. Okrajni odbor Ljudske prosvete v Murski Soboti je pred kratkim povabil isto skupino književnikov, ki naj bi z enotedenskim gostovanjem obiskala tudi druge večje kraje v Prekmurju. S tem gostovanjem bodo tudi književniki prispevali svoj delež k široko zasnovanim proslavam, ki bodo v tem tednu v Prekmurju ob priliki dvajsetletnice »Ljudske pravice«, obletnice, ki pomenja hkrati tudi praznik naprednega tiska.

Pa še nekaj je važno omeniti: V Prekmurju ustanovljajo in bodo v tej jeseni in v zimskih mesecih tudi že ustanovili več

ljudskih knjižnic, živa beseda slovenskih književnikov, ki bodo te dni obiskali te kraje, pa naj bi ljudi opozorila na neizmerne zaklade, ki bodo v teh knjižnicah na razpolago vsem, ki si žele ob dobri knjigi obogatiti svojega duha, bistriti svoj razum in spoznavati sebe, sočloveka in svet, na katerem živijo in se trudijo za svoj košček sreče. In če bodo slovenski književniki s svojimi literarnimi večeri uspeli vsaj za nekaj korakov skrajšati včasih tako dolgo pot od kmečkove ali delavske doma do knjižnice, ki stoji onstran ceste, bodo storili veliko, in ne bo jim žal časa.

Slovenski pisatelji: Miško Kranjec, France Bevk, Ferdo Godina, Janez Potrč, France Filipič, ter pesniki: Branko Rudolf, Janez Menart in Ciril Zlobec bodo v

tednu od 25. IX. do 2. X. predvidoma nastopili v naslednjih krajih: v Lendavi, Martjancih, Bogojini, na Cankovi, v Rogoševcih, pri Gradi, v Puconcih, Čepincih in Beltincih.

General Milojević odpotoval v Pariz

Beograd, 24. sept. (Tanjug) Predsednik Centralnega odbora Zveze invalidov Jugoslavije general podpolkovnik Milojević je odpotoval na redno zasedanje Izvršnega odbora Svetovne federacije bivših borcev, ki bo 27. in 28. septembra v Parizu.

Izvršni odbor bo na tem sestanku razpravljal o pripravah na peto redno zasedanje generalne skupščine Svetovne federacije bivših borcev, ki bo od 27. novembra do 2. decembra na Dunaju.

Naša zadrudna delegacija odpotovala v Grčijo

Naša zadrudna delegacija pod vodstvom Rista Antonovića, predsednika Glavne zadrudne zveze FLRJ, je danes odpotovala v Grčijo. Povabila jo je konfederacija grške zveze kmetijskih združenj v Grčiji bo ostala 8 dni. Med bivanjem v Grčiji bodo naši ugledni zadrudni delavci obiskali več zadrudnih organizacij, plantaž in tovarn, da bi se tako približali seznanili z napredkom grškega zadrudništva.

Brazilska kava je prispela

Nedavno je bila preko Reke dobavljena večja množina brazilske kave. Spriče dogodkov, ki so se nedavno pripetili v Braziliji, pa našim uvoznikom in organi carinske službe niso utegnili prevzeti blaga, kar se to pošiljko niso prispeli tudi potrebni dokumenti.

Medtem smo zvedeli, da so odpravljene vse dosedanje ovire in da so kakih 48 ton kave že postali z Reke v vse kraje države.

Po obvestilni »Centroprom«, ki je uvozil celotni kontingent, prispel danes v Beograd kakih 16 ton brazilske kave. Pričakujejo, da bo ta kava že jutri napredaj.

ZLORABE IN NAPAKE pri uporabi potrošniških kreditov

Vsiljuje se potreba po naknadnih predpisih, ki bi določali denarno globo za trgovinska podjetja, urade, ustanove in organizacije oziroma njih malomarne uslužbence, odgovorne za poslovanje v zvezi s krediti

Potrošniški krediti, ki jih daje Narodna banka, mestne hranilnice in trgovinska podjetja, pooblaščenca za prodajo industrijskega blaga na kredit, so znašali do 31. julija blizu 70 milijard. Dobilo jih je kakih 164.000 ljudi. Število koristnikov kreditov je začelo naglo naraščati zlasti potem, ko so bile uveljavljene spremembe in dopolnitve odloka o dodeljevanju potrošniških kreditov, ki so sistem potrošniških kreditov postavile na širšo podlago ter omogočile ugodnejše pogoje pri dodeljevanju in načinu njihove uporabe. Čeprav pa so predpisi tega odloka povsem jasni, se je v praksi pokazalo, da so mnoge zlorabe, kar velja tako za koristnike bariranih čekov kakor tudi za trgovinska podjetja. Največ zlorab je bilo pri uporabi bariranih čekov, izdanih za nakup določenega industrijskega blaga. Tako na pr. s čekom, določenim za nakup pohištva, katerega plačilni rok znaša tri leta, kupujejo oziroma prodajajo r. loaparate ali štedilnike, za katere je določen plačilni rok dveh let, ali tekstilno blago z enoletnim plačilnim rokom. Zelo pogosto se dogaja, da izplačujejo razliko nad 1000 din med ceno industrijskega blaga in zneskom bariranega čeka v gotovini, čeprav je z odlokom to prepovedano. Dogaja se tudi, da so ma-

lomani poslovodje trgovinskih obratov, oziroma prodajalni gospodarskih podjetij izplačali v gotovini ves znesek bariranega čeka, kar je vsekakor prepovedano. Razen tega mnoga podjetja, uradi, ustanove in organizacije, oziroma njihove izplačilne blagajne ne odtegujejo vsak mesec redno mesečnih obrokov, niti ne obveščajo banke o nastalih spremembah pri koristnikih kreditov.

Posledica takšnih in podobnih napak je bila, da je do 31. julija od celotnega zneska 17 milijard din potrošniških kreditov odpadlo in neporavnane dolgeve pol milijarde, število malomarnih koristnikov potrošniških kreditov pa znaša nad 46.000.

Za takšne kršitve veljavnih predpisov ni predvidena nobena odgovornost trgovinskih podjetij, ustanov, uradov in organizacij oziroma njihovih uslužbenec, ki imajo opraviti s potrošniškimi krediti. Spriče čedalje pogostejših pojavov nerodnosti in zlorab, kakor tudi spriče zneska, odpadajočega na neporavnane dolgeve in število malomarnih dolžnikov se vsiljuje potreba po naknadnih predpisih, ki bi določali denarno globo za trgovinska podjetja, urade, ustanove in organizacije oziroma njihove malomarne poslovodje ali uslužbence, odgovorne za poslovanje v zvezi s potrošniškimi krediti.

SEJA MLO LJUBLJANA

Ljubljana začela razpravo o možnosti formiranja komune v ljubljanskem bazenu

Ljubljana, 24. septembra
V obnovljeni dvorani ljubljanskega Magistrata je bila danes popoldne 43. skupna seja mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora Ljubljane. Odborniki so v prvi točki dnevnega reda razpravljali o možnostih in načinu formiranja komune v ljubljanskem bazenu in to na osnovi nedavne konference nekaterih republikanskih ljudskih poslancev ter odbornikov MLO Ljubljane in OLO Ljubljana okolica. Kot smo že poročali, so odborniki s te konference poslali MLO in OLO pismo, v katerem so predlagali, naj bi oba ljudska obora razpravljala o tem vprašanju, hkrati pa začela obravnavati predlog o formalno pravni združitvi mesta in okolice, ki je bila dana v pretres Ljudski skupščini LRS. Predsednik MLO Marjan Der-

mostaja je za uvod nakazal nekaj osnovnih problemov v zvezi z razpravo o komunah. Dejal je, da terja porast materialnih sil, družbene zavesti in prenos kompetence na ljudske odbore nove oblike, ki bi omogočile še tesnejše sodelovanje množic pri družbenem upravljanju. Tov. predsednik je ugotovil, da je sedaj že čas za tako razpravo, ni pa seveda še mogoče sprejeti kakšnih zaključkov. Med problemi, ki bi jih bilo treba še posebno obravnavati, je naštel vprašanje odnosa MLO do skupnosti komun in vprašanje, kako najti povezavo in možnost najtesnejšega sodelovanja ljudi pri družbenem upravljanju. Glede na to bi prišlo v poštev dve možnosti: ali formiranje občin z vsemi kompetencami, ki bi bile povezane s skupnostjo komun, ali pa naj bi bilo vse mesto ena komun-

na, v kateri bi se formirali krajevni sveti, ki bi sodelovali pri reševanju problemov komun.

V razpravi se odborniki niso dotaknili kakih bistvenih vprašanj, temveč so se strinjali, da bo možnost obširnejše in temeljiteje razpravljanja o komunah potem, ko bi bil vsaj delno pripravljen statut o skupnosti komun. Soglasno so takoj sprejeli predložene sklepe, naj bi na tej seji določili odborniki skupno z nekaterimi odborniki OLO Ljubljana okolica do srede oktobra pripravili osnutek statuta skupnosti komun, komisija za statut mesta Ljubljane pa naj bi v sodelovanju s tem iniciativnim odborom pripravila statut mesta. Po podrobni razpravi samih odbornikov bi nato lahko že v prvi polovici novembra dali statut v obravnavo na zbor volivcev.

Pojavi, ki se v gospodarstvu ne smejo udomačiti

Iz poročila finančne inšpekcije pri OLO Kranj

Kranj, 24. septembra
Okrajna finančna inšpekcija, ki dela šele od aprila letos, je kljub maloštevilnemu kadru že uspela sestaviti problematiko iz svojega obširnega delovnega področja, s katero je na današnji seji seznanila okrajni ljudski odbor.

Pri pregledih zaključnih računov socialističnega sektorja gospodarstva za lansko leto je inšpekcija ugotovila marsikje preveliko ocenjeno osnovna sredstva gospodarskih organizacij (pr. tržiški bombazni predelilni in tkalni center za 500 milijonov din manj). Cenitve osnovnih sredstev državnih in zadrudnih podjetij v splošnem niso bile povsem ustrezne ter se je predvsem poznalo pomanjkljivo sodelovanje računovodstev pri valorizaciji in slabo razumevanje predpisov s strani centralnih komisij. Pri pregledovanju lanske investicije OLO inšpekcija v celotnem obsegu opazila znatna popravila tujih osnovnih sredstev — zgradb, ker lastniki zgradb vednooma ne pristanejo na to, da bi te izdatke krili z najemninno. Nekatera podjetja (hotel Evropa Kranj, Sadije Kranj, Tovarna kos in srpov v Trzinu itd.) so nabavila osnovna sredstva iz obratnih sredstev, skupno za okrog 13 milijonov din. Te nakrite investicije bodo po sklepu današnje seje OLO krili s tem, da bi podjetja zajela kredite iz dodatnih kreditnih fondov okraja in mestnih občin.

Glede obratnih sredstev opozarja poročilo inšpekcije zlasti na odprte aktivne in pasivne salde za gradnje, ki so jih naročili investitorji, ki se dan ne obstajajo več. Dela so ostala neoključena, zato so tudi saldi še odprti. Zato je OLO na današnji seji sklenil, da je treba do konca leta to stvar urediti in likvidirati zadeve, izmed katerih so nekatero večje že več let. Kočljivo je tudi vprašanje terjatev nekaterih KZ, ki so prevzete aktivno in pasivno likvidiranih kmetijskih delovnih združenj do bivših članov teh KZ, pri čemer gre za okrog dvajset milijonov din, za prevzem nedovršene proizvodnje (posevki itd.).

Pri pregledih seznamov upnikov in dolžnikov nekaterih podjetij je inšpekcija ugotovila, da nekateri gospodarske organizacije še vedno kreditirajo članom svojih kolektivov in sindikalnim organizacijam (»Jelovica«, »Sava«), kar seveda ni dopustno. Glede obratnezanja in delitve dohodkov gospodarskih organizacij so pregledi na splošno pokazali, da kolikor aktivno ali monopoli podjetja, ki lahko ustvarjajo dohodek, premalo varujejo z materialom in z delovno silo. Razen tega skušajo nekatera podjetja strpati med stroške tudi izdatke, ki bi morali iti v breme fondov. Nekatera podjetja, ki se morajo boriti za plače, zlasti manjša (gostilnska in obrtna), pa nasprompto, skušajo na razne načine izločiti zlasti

dohodek oziroma zmanjšati izdatke (»Sadje«, »Prehrana«). Pogosto najdemo med materialnimi stroški izdatke za perlice, kuharice, honorarje za projektante, za aranžerje, provizije itd. Te vrste osebnih izdatkov znašajo v zadrugi »Niko« v Zelezniških več kakor dva milijona din. Še vedno, toda nekoliko manj kot prej, najdemo med materialnimi stroški potne stroške, ki obremenjujejo plačilni fond. Zlasti kaže omeniti posebno zaračunavanje stroškov za prenočevanje, ki bi morali biti vsebovani v dnevnicah, a niso, češ da z dnevnico ni mogoče shajati. Pri potnih stroških bi se dalo marsikaj prihraniti, saj znašajo, realno, potni stroški v tržiški tovarni »Kuno brez dnevnice 9% plačnega fonda podjetja. Med materialnimi stroški n. pr. na skladu za samostojno razpolaganje, je inšpekcija ugotovila tudi darila raznim organizacijam, članom kolektiva itd. Tako je zadruga »Niko« v Zelezniških dala članom kolektiva okrog milijon dinarjev, pri čemer je uporabila celo fingirane račune. Stroški za izlete znašajo ponekod čedne vsote (»Lepenka« Trzin 170.000 din, KZ Selca 400.000 din) razdeljeni ostano ki blaga pa so stali »Inteks« 410.000 din. Tudi izdatki za reklamo in prezentanco naraščajo. Marsikje vrnitve na breme dohodkov tudi škodo na osnovnih sredstvih, primanjkljaje pri zalozah in izgube pri terjatvah, kar je zlasti značilno za zadruge. KZ Besnica, Poljane in Sorica so lani od-

pisale v breme dobička in rezervnega sklada za 875.000 din predanih primanjkljajev. Glede trgovine je treba omeniti, da so nekatera podjetja (»Prehrana«, »Delkatesa« in večina podzelskih trgovskih podjetij) sprejela svoje inventurne sezname zalog blaga tako, da so med to blago vključila tudi doznike in gotovino in ta način za protivrčnost prikazuje višje nerեսne zaloge blaga, ki se bi bile že prodane. Nekatera trgovinska podjetja (v Beogradu, na Golniku in Jezerskem) pa so šle še dalje in so falsificirala inventure, da bi prikrižala primanjkljaje.

Razprava o tej problematiki ugotovila, da v podjetjih zelo pomnjkulje kvaliteten strokovnega kadra, zlasti računovodij, ter to, da se organi delavskega upravljanja marsikje preveliko ukvarjajo s temi problemi. Zato je okrajni ljudski odbor sklenil, naj njegov Svet za gospodarstvo in Svet za prosveto produkcije, kako bi usposobili več računovodskega osebja, pri čemer bo treba proučiti tudi to, ali ne bi kazalo, da bi Ekonomska srednja šola v Kranju še dalje obstajala. OLO bo postal vsem delavskim svetom apel, naj pomnjkulje kvaliteten strokovni kadro in se lotijo ustreznih ukrepov, hkrati pa bo OLO predlagal Okrajnemu in sindikalnemu svetu, naj bi ta začel politično akcijo za odpravo teh nepravilnosti. M. Z.

Nesreča ali malomarnost?

Reka Idrija, narasla zaradi običajnega dežja, je odnesla velik kup žlindre in s tem povzročila množično zastrupitev rib

Tolmin, 24. septembra
V terek popoldne je zaradi obilnega dežja zrasla reka Idrija in odnesla izpod toplinice rudnika živega srebra v Idriji velik kup žlindre in drugih odpadkov, ki vsebujejo razne strupene hlapne in kemikalije ter s tem povzročila zastrupitev vsaj ribeža zaroda v približno 42 km dolgem toku reke Idrije do izliva v Sočo pri Mostu na Soči. Strokovnjaki menijo, da je bilo zastrupljenih tudi precej salmunkov v Soči, ki so mnogo obširnejši od klenov in postrvi.

Kmalu po tem dogodku, ki je hudo odjeknil med prebivalstvom in zlasti ribiči na Primorskem, je odšla v Idrijo posebna komisija tukajšnjega ribiškega društva, da ugotovi točen vzrok in obseg zastrupitve. Popoldne, ko je začela Idrija upadati, so na bregovih ostali sloji mrtvih rib. Ljudje so jih pobrali, nosili domov in pekli. Samo od Sp. Idrije do Zeltna so pobrali okoli 1000 kg postrvi, klenov in drugih rib.

Mrtve ribe so imele po spodnjem delu trupa in okoli glave črne lise, dečkaste barve, kot bi bile opečene. Po mnenju komisije in tukajšnjih ribičev ti znaki jasno kažejo, da gre za zastrupitev. Končno besedo bodo izrekli v Hidrološkem inštitutu za raziskovanje voda in Veterinarskem zavodu v Ljubljani, kamor so poslali tri vzorce vode oziroma nekaj mrtvih rib. Nastalo gospodarsko škodo bo slej ugotovila posebna komisija. Primorski ribiči zahtevajo strogo preiskavo o podrobnosti zastrupitve ter tudi o morebitni odgovornosti uprave Idrijskega rudnika. (M. Z.)

PROBLEM ZAHODNOEVROPSKE OBRAMBE

Francoske zahteve iz spomenice

poslane članicam londonske konference

Pariz, 25. septembra (Tanjug). V Parizu trdijo, da obsega francoska spomenica, ki so jo pred petimi dnevi poslali udeležencem londonske konference, naslednja temeljna načela:
Prvič, gornja meja vojnih učinkov sedmih članic morebitne zahodnoevropske zveze bo ustrezala minimumu vojskarskih sil članice Atlantskega pakta, predvidenemu za leto 1957. Tem silam bodo priključene še zahodnonemške enote. Ker predvideva Atlantski pakt, da morajo njegove članice do leta 1957 z uvedbo novega

minimuma zmanjšati svoje vojaške sile, bodo vojaški efektivni članice morebitne bruseljske zveze že zdaj manjši od sil članic Atlantskega pakta. Klavzula bi torej pomenila zavarovanje pred morebitnim povečanjem nemških sil, ker se bodo morale tudi le-te skriti, kakor v ostalih deželah, članicah atlantske organizacije.
Drugič, supranacionalna oblast, ki bo v novi zvezi sedmih zahodnih držav centralni organ, naj bi bila znatno manjša, kakor je bilo predvideno s pariško pogodbo. Najvažnejše sklepe v cen-

tralnem organu bi sprejemali z večino glasov brez pravice do veta.
Tretjič, v morebitni zahodnoevropski zvezi bi imele vse včlanjene države enake pravice in dolžnosti. Izjema bi bila samo za sile Velike Britanije, ki naj bi sodelovala v tej vojaški skupnosti samo z enotami, stacioniranimi na evropskem kontinentu. Te njene sile bi bile pod kontrolo centralne oblasti bodoče zahodnoevropske skupnosti. Kar se tiče Francije, bi bile vse njene sile pod upravo centralnega organa bruseljske zveze, razen tistih, za katere je bilo to predvideno s pogodbo o EOS.
V zameno za prepoved proizvodnje določenih vrst orožja, predvideno za »strateške cone« (sem sodi Nemčija), bi lahko Zahodna Nemčija sodelovala v oboroževalni industriji v drugih deželah članicah zveze, zlasti v Franciji in Severni Afriki.
Petič, Francija bi privolila v sprejem Zahodne Nemčije v Atlantski pakt in pripoznala njeno suverenost edinele v obliki tristranske deklaracije, v kateri bi bile ohranjene pravice treh zahodnih zaveznikov v njihovih conah v Nemčiji do sklenitve mirovne pogodbe z Nemčijo.

(Od posebnega dopisnika »Borbe«) New Delhi, septembra
V Manli sklenjena pogodba »o obrambi Jugovzhodne Azije in Juzg Zahodnega Pacifika«, ki so jo podpisale ZDA, Velika Britanija, Francija, Avstralija, Nova Zelandija, Pakistan, Siam in Filipini, je zadelo na ostro reakcijo Delhija. Mnenje indijske vlade o tem načrtu je bilo znano že davno prej, preden so podpisali pogodbo. »Indijsko mnenje sloni na spoznanju, da so se v Aziji zadnja leta pojavili činitelji, ki jih v načrtih o vzpostavitvi miru, varnosti in zapovedni ni več moč omalovaževati. Eden izmed njih je nacionalna zavest, ki zahteva, da je treba v načrtih o zaščiti in podpiranju gospodarsko nerazvitih dežel na tem področju imeti zmeraj pred očmi važnost sodelovanja med azijskimi deželami. Mimo njih in proti njim sklenjeni dogovori

so obsojeni na neuspeh, pa naj bodo še tako dobro mišljeni, odkritosrčni in prijateljski« (Nehru). V Manli sklenjena pogodba sicer ni izključila formalnega sodelovanja azijskih dežel. Se več, po mnenju Velike Britanije je učinkovitost sleherne obrambe na tem področju odvisna od sodelovanja Indije, Burme, Indonezije in Ceylona. Toda Delhi meni, da s tem niso zavarovane koristi Azije, marveč da gre za to, da bi pridobili Azijo za načrt, pri katerih azijske dežele niso sodelovale. Ker je v manilski pogodbi poudarek izključno na vojaškem sodelovanju, je sodelovanje Indije dejansko izključeno. Indija meni, da je za njo varnost najvažnejše gospodarsko, politično in vsako drugo sodelovanje, razen vojnega. V sedanjem trenutku smatra Indija vojaško sodelovanje za nemogoče (zaradi razprtij, ki jih ima s Pa-

kistanom) in za neoportuno (zaradi svojega poslanstva v komisiji za Indokino).
Jasno je, da vidi Indija zaradi tega v uresničenju manilske pogodbe udarec po »indiskem gledanju na azijske probleme«. Toda v nezadostno jasnih formulacijah te pogodbe čuti Delhi tudi nevarnost. »Vprašanje je,« piše »Times of India«, »kako bodo tolmačili posamezne klavzule pogodbe in proti komu jo bodo uporabljali?«
V Indiji namreč opozarjajo na to, da je Indija sprta s Pakistanom zaradi Kašmira. Razen tega Indija zdaj obravnava probleme tujih posesti na podkontinentu in skoraj vsak dan jo dolže različnih »agresij« in »razdiralno« dejavnosti. V Delhiju pa mnogi menijo, da je formulacija iz pakta o »zaščiti pred vsemi oblikami agresije« posledica zahtev Pakistana in da je baje naperjena proti Indiji.
Indijski uradni krogi in tisk pa z enako vztrajnostjo poudarjajo tudi »širše«, azijsko ali če hočete svetovno ozadje tega vprašanja. Indokina je v tem oziru prvi in najvažnejši argument. »Vključitev Indokine v področje, ki ga hočejo »ščiti«, močno prejudicira ureditve indijskega vprašanja, čeprav države Indokine pakta niso podpisale,« piše poluradni »Hindustan Times«, »in omogoča nasprotni strani pretveze, da s podobnimi akcijami minira duha in besedilo ženevskega sporazuma.«
Ta argument je nesporno važen za zaveznike Indije iz vrst dežel Colombo. Te dežele so sicer v komentiranju manilskega pakta neprimerno zmernejše kakor Indija, vendar pa tudi one vidijo v ženevski pogodbi važen element pomiritve v Aziji, glede izpolnitve njenih določb pa tudi najverodostojnejšo mero pravih želja, da se razmere v Aziji normalizirajo.
Niti v »pomanjkljivo formuliranih določbah«, po katerih se bodo »dežele, ki so pogodbo podpisale, v primeru agresije posvetovale«, Delhi ne vidi poročstva za obrambni značaj pogodbe. Se več, uradni krogi v Delhiju se sklicujejo na določbe, ki delajo »pogodbo v vojaškem oziru nepomembno« in omejujejo »udeležene države na tiste obveznosti, ki so jih kot članice Združenih narodov že prevzele« in menijo, da manilska pogodba v sedanjih oblikah konec koncev ne bo rodila drugih sadov razen da bo odvratila pozornost od pravih slabih strani Azije: napore, posvečene gospodarskim in socialnim reformam ter odpravi kolonialne minulosti in sedanosti, naj bi usmerila na neučinkovito in fiktivno vojaško obrambo.
L. Bruner

DELO EVROPSKEGA SVETA

NAČELA EVROPSKE OBRAMBE

Komisija za splošne posle v Strassbourgu je sprejela resolucijo o glavnih ciljih evropske politike

Strasbourg, 24. sept. (AFP). V resoluciji, ki jo je sprejela večeraj komisija za splošne posle Evropskega sveta, so poudarjeni glavni cilji evropske politike, o katerih so govorili na konferenci v Bruslju. Omenjena so štiri načela, na katerih naj bi slonela politika evropske obrambe:

- prvič — potreba po nagli krepitvi evropske obrambe,
 - drugič — strnitev Atlantskega sveta in razvoj organizacije Atlantskega pakta,
 - tretjič — popolnoma enakovredno sodelovanje Zahodne Nemčije v evropski obrambi,
 - četrtič — potreba, da nenehoma narašča prizadevanje glede politične in gospodarske združitve Evrope.
- V posebnem delu resolucije so določena poročstva novega obrambnega sistema. Med vojaška poročstva sodijo okrepitev Atlantskega pakta s sklenitvijo dolgoročnih pogodb o propozicijah in medsebojni kontroli oboroženih sil na evropskem

kontinentu in določbe o vzpostavitvi kontrole nad orožjem v Evropi, zlasti na strateško važnih področjih. Kot politično poročstvo omenjajo obliko evropske demokratične kontrole, ki bi bila sprejemljiva za Veliko Britanijo.

Holandsko mnenje

Rotterdam, 24. sept. (AFP). — Holandski zunanji minister Johan Beyen je tukaj govoril v prid evropske integracije, poudarjajoč, da bi morali povzeti nauk iz dosedanjega razočaranja, če bi jo hoteli uresničiti. Govorec o nadaljnjih perspektivah evropske integracije po zavrnitvi EOS v francoskem parlamentu je potrdil, da »bo zgolj ustanovitev skupnega organa, neodvisnega glede svoje odgovornosti do skupnega parlamenta, premagala evropski partikularizem, ta nacionalni egoizem, krščen z imenom patriotizem«. Beyen je poudaril, da je »konceptacija o naddržavni skupnosti nezdržljiva z nacionalnim vetom, pa četudi bi ta veto slonel na tezi, da ga bodo uporabili samo ob zaščiti življenjske koristi držav članic.«
Na koncu je govoril o londonski konferenci, ki se prične 28. septembra. Dejal je, da je britanska pobuda v tem zgodovinskem obdobju pomembna in odločilna.

Izraelsko-jordanska komisija

Tel Aviv, 24. sept. (AP). — Predsednik izraelske vlade Moše Saret je danes potrdil vest, da bo Izrael znova poslal svoje predstavnik v izraelsko-jordansko mešano komisijo. Pripomnil je, da se bo Izrael vrnil v to komisijo, brž ko njeni novi predsednik zamenja ameriškega oficirja Hachinsona, ki se vrača v aktivno službo k ameriški mornarici.

PISMO IZ DAMASKA

(Od stalnega dopisnika »Borbe«) Damask, septembra.
Zadnje dogodke v zvezi s sporom med Salahom Salemom in Revolucionarnim svetom, njegov odstop in vrnitev na položaj ministra, so sprejeli ljudje v Siriji, Libanonu in Jordanu z odkritim nezadovoljstvom. Sami Egipčani najbrž ne morejo presoditi posledic teh javnih medsebojnih obračunavanja. V samem Kairu čutiš pač teže, pa tudi v Damasku jasno vidiš, kako hitro je začel Egipt izgubljati svoj ugled v arabskem svetu.
Februarski spor z Nagibom in te sedanje razprtje v zvezi s Salahom Salemom dokazuje, da se oficirskemu gibanju v najvišjem telesu in organu ni posrečilo doseči enotnosti svojih vrst. To je tem nevarnejše, ker zadeva na izredno žilavo opozicijo iz vrst bivših političnih strank in »Muslimanskih bratov«, trdno odločenih, da po vsej sili poženo vojsko znova v vojašnice in prevzamejo oblast.
Spričo najnovejših dogodkov

Kršitve zakona v SZ

Kritika ministra za notranje zadeve v Belorusiji

Moskva, 24. sept. (Tanjug). — Minister za notranje zadeve Belorusije Vetrov je v časniku »Izvestja« izrekel mnenje, da je dozorelo vprašanje proučitve več določb kazensko-proceduralnega prava, nanašajočih se na delo preiskovalnih organov. Minister našteva več primerov pomanjkljivega dela milice v Belorusiji, njegova liberalnega odnosa do krivcev na eni strani ter malomarnega in nezakonitega odnosa ob preiskavi. Vetrov zahteva, naj bi strogo ločili obveznosti milice od dolžnosti državnega tožilstva ob preiskavi kaznivih dejanj ter milici omogočili, da bi se »ukvarjala z zaščito družbenega reda«, tako, da bi jo »sprostili preiskave v vrsti primerov kaznivih dejanj.«
Vetrov meni, da nekateri organi milice v Belorusiji še zmeraj delajo nezadovoljivo, da so ravnodušni nasproti pijancem, da sami kršijo zakonite določbe, da počasi in površno preiskujejo kazniva dejanja, da po nepotrebnem nadlegujejo ljudi ob preiskavi in jih odvračajo od dela brez odobravitve prokurature itd. Minister poudarja, da gre za »zaskrbljenost vzbujajoča dejstva kršitve zakonov«. Po njegovem mnenju površno in malomarno delo milice dokazuje, da je politično in prosvetno delo v njenih kadrih pomanjkljivo, da nekateri voditelji prikrivajo napake svojih organov in da so nasproti krivcem premalo strogi. Na koncu minister predlaga, naj bi bila dejavnost milice podvržena stalni družbeni kontroli in naj bi se njeni organi tesneje povezali s prebivalstvom.

raj delajo nezadovoljivo, da so ravnodušni nasproti pijancem, da sami kršijo zakonite določbe, da počasi in površno preiskujejo kazniva dejanja, da po nepotrebnem nadlegujejo ljudi ob preiskavi in jih odvračajo od dela brez odobravitve prokurature itd. Minister poudarja, da gre za »zaskrbljenost vzbujajoča dejstva kršitve zakonov«. Po njegovem mnenju površno in malomarno delo milice dokazuje, da je politično in prosvetno delo v njenih kadrih pomanjkljivo, da nekateri voditelji prikrivajo napake svojih organov in da so nasproti krivcem premalo strogi. Na koncu minister predlaga, naj bi bila dejavnost milice podvržena stalni družbeni kontroli in naj bi se njeni organi tesneje povezali s prebivalstvom.

Medsebojna obračunavanja

Dogodki v Egiptu in arabski svet

(Od stalnega dopisnika »Borbe«) Damask, septembra.
Zadnje dogodke v zvezi s sporom med Salahom Salemom in Revolucionarnim svetom, njegov odstop in vrnitev na položaj ministra, so sprejeli ljudje v Siriji, Libanonu in Jordanu z odkritim nezadovoljstvom. Sami Egipčani najbrž ne morejo presoditi posledic teh javnih medsebojnih obračunavanja. V samem Kairu čutiš pač teže, pa tudi v Damasku jasno vidiš, kako hitro je začel Egipt izgubljati svoj ugled v arabskem svetu.
Februarski spor z Nagibom in te sedanje razprtje v zvezi s Salahom Salemom dokazuje, da se oficirskemu gibanju v najvišjem telesu in organu ni posrečilo doseči enotnosti svojih vrst. To je tem nevarnejše, ker zadeva na izredno žilavo opozicijo iz vrst bivših političnih strank in »Muslimanskih bratov«, trdno odločenih, da po vsej sili poženo vojsko znova v vojašnice in prevzamejo oblast.
Spričo najnovejših dogodkov

je postala dvomljiva tudi podpora vojske in policije, na katero se v glavnem naslanja sedanji režim. Naser je zadnje mesece temeljito očistil vojsko vseh sumljivih elementov, ki so stopili na plan v marčnih dogodkih. Toda vojska je še zmeraj nezadovoljna spričo ravnanja z Nagibom in zato, ker ga očitno odrajuje od državnih poslov. To je povzročilo, da je postal general, morda tudi proti svoji volji, zastava vseh egiptovskih nezadovoljencev, ki so zdaj pripravljivi slediti Nagibu, ko sta Vafid in Nahas med ljudstvom že izgubila ugled. Prišlo je do takšnega absurda, da je policija nedavno ob proslavi dvesteletnice revolucije, v Kairu in Aleksandriji razganjala manifestante, ki so vztrajno vzklikali Nagibu, hkrati pa Nasera sploh niso omenjali.
Kar se tiče Salaha Salema, njegovega odstopa v Egiptu in arabskem svetu nihče ne bi posebno obžaloval. Nasprotno ga javnost celo pozdravlja, ker se je temperamentni in ambiciozni

major mnogim zameril že v marcu, ko je pral »umazano perilo« iz Revolucionarnega sveta in očital Nagibu razne nepravilnosti. Z razgovori v Iraku, ki so podlaga sedanega spora v Revolucionarnem svetu, se je egiptovski odposlanec hudo zameril Siriji, ker je za njenim hrbrtom razpravljal o zvezi med Sirijo in Irakom. V Libanonu, Siriji, Jordanu in Saudovi Arabiji lahko zdaj slišiš zelo neugodne sodbe o egiptovskih dejavnosti v arabskem svetu, zaradi stalnih razprtij v Revolucionarnem svetu pa se ljudje tudi odkrito vprašujejo, kako je za Naserovo vlado, ali je trdna in ali bo še dolgo ostala na krmilu.

Najbrž imajo v kritiziranju zunanje-politične egiptovske dejavnosti prav levantski Arabci in njihovi rojaki iz zaledja Arabskega polotoka. Ločiti pa moramo te njihove upravičene očitke od tistega splošnega nerazpoloženja, ki se že dolgo širi zlasti v Siriji in Libanonu proti oficirskemu gibanju oziroma tako imenovani »polkovniški vladi« Egipta. Po Sišaklijevem izgonu je Sirija prednjačila v akcijah proti Naserovi vladi ter izkazovala celo posebno čast posameznim emigrantom iz Egipta. Zdej so v Damasku takšne akcije prenehale, še zmeraj pa tu poudarjajo, da so Sirci »siti vojaške diktature« in da jo neradi gledajo tudi v ostalih arabskih deželah, enako kakor vpliv imperialističnih držav.

Tu bi želeli čimprejšnji padec Naserove vlade, in zato ni naključje, da je prav v Damasku padla znana izjava vrhovnega voditelja »Muslimanskih bratov« Hodežibija, po kateri naj bi bil sporazum o Suezu »izdajalstvo in prodaja Egipta zahodnim imperialističnim državam«. Na posvetovanju v Damasku so tudi sklenili, da bodo začeli »Muslimanski bratje« ofenzivo proti Naserovi vladi.
Nemire, ki jih zdaj organizirajo »Muslimanski bratje« v Kairu ali Delti, spremlja istočasna akcija vseh zakonitih fanatikov iz Jordana, Iraka, in Sirije, ki so te dni objavili v Damasku manifest proti Gamalu Abdulu Naseru zaradi akcije egiptovske vlade proti »Muslimanskim bratom«. Ko je bil Sišakli še na krmilu, so podobne manifeste objavili v Kairu, zdej pa se je štab te reakcionarne organizacije preselil v Damask. S preganjanjem »Muslimanskih bratov« si je Naser napolnjal mržnjo najbolj zaostalih fanatikov, ki se zatekajo celo k političnim atentatom in ubojem.

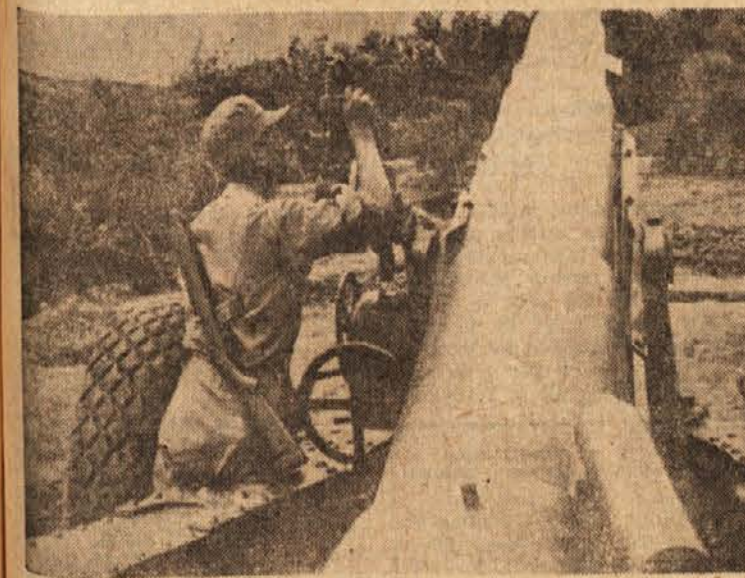
Skupščina Muslimanskih bratov

Kairo, 24. sept. (AFP). Po šest ur trajajoči izredno ostru razpravi je skupščina organizacije Muslimanskih bratov sklenila prenehati razpravo, ne da bi karkoli odločila o vprašanju, ki so bila na dnevnem redu. Seja se bo danes popoldne nadaljevala. Pričakujejo, da bo skupščina imenovala sedemčlansko delegacijo, ki naj bi obiskala predsednika egiptovske vlade, da bi z njim proučila spor med egiptovsko vlado in to organizacijo.
Naser je pred nekaj dnevi očital organizaciji Muslimanskih bratov, da dela proti poglavitnim koristim egiptovskega naroda in s tem podpira »imperialiste in cioniste«.
Seul, 24. sept. (Reuter). Korejski minister za zunanje zadeve Pjun Jung Taj je danes odklonil predlog kitajskega ministrskega predsednika Cu En Laja o sklicanju mednarodne konference, na kateri bi proučili vprašanje mirne ureditve korejskega problema.
Kitajski ministrski predsednik je sprožil predlog večerj v govoru pred nacionalnim kongresom kitajskega naroda v Pekingu. Pjun Jung Taj pa meni, da je ženevska konferenca pokazala, »da so pogajanja s komunisti brezuspešna« in da je torej brez pomena začeti se kakšna podobna pogajanja. Na koncu je pripomnil, da Južne Koreje nikakor ne veže stališče, na katero se bodo morda postavile zahodne države nasproti kitajskemu predlogu.
PEKING — »Kitajski narod mora osvoboditi Formozo. Vse dotlej, dokler ta otok ne bo osvobojen, pogoji za mirojno sodelovanje ne bodo zagotovljeni in mir na Daljnem vzhodu ne zagotovljen.« je izjavil Cu En Laj. Predsednik kitajske vlade je predlagal, naj bi sklicali konferenco, na kateri bi ponovno obravnavali problem Koreje. Te konference naj bi se udeležile tudi azijske nevtralne dežele. Cu En Laj je vnovič obzidal obrambni pakt za Jugovzhodno Azijo kot ameriško tvorbo in vojaško zvezo kolonialnih dežel, ki je nasprotna smotrom in načelom Ustanovne listine OZN.

Koreja odklonila kitajski predlog

Kuomintangski napad

Tajpeh, 24. sept. (AFP). Kuomintangsko težko topništvo na otoku Kvevoj je danes izbruhalo več tisoč bomb na kitajske postojanke pri Amoji in na sosedna področja na kitajski celin.

Kuomintangsko topništvo obstreljuje Amoj

Z A D N J E V E S T I

ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE OZN

SZ pripravljena razpravljati o ameriškem načrtu

za ustanovitev mednarodne agencije za uporabo atomske energije v miroljubne namene

New York, 24. sept. (R). Šef sovjetske delegacije v Združenih narodih Andrej Višinski je izjavil danes na seji generalnega komiteja Generalne skupščine, da je SZ pripravljena razpravljati o ameriškem načrtu za ustanovitev mednarodne agencije za uporabo atomske energije v miroljubne namene. Generalni komite je brez glasovanja sklenil, da se to vprašanje, ki ga je sprožila ameriška delegacija, postavi na dnevni red zasedanja Generalne skupščine, Višinski pa je vztrajal, naj bi zaobeležili v zapisnik, da je bil sklep sprejet »soglasno«.
Predsednik Generalne skupščine OZN Elco Van Kleffens je danes izjavil v radiu, da upa, da bodo dobri rezultati glede ameriškega predloga o mednarodnem sodelovanju za uporabo atomske

energije v miroljubne namene. »Razočarani bomo, če bi upali, da bomo ustvarili načrt, v kateri je vsi takoj privolili,« je dejal Kleffens. »Vendar mislim, da bomo dosegli nekaj dobrega, če napravimo samo začetni korak, pa čeprav bi bil skromen.«
Na dopoldanski seji Generalnega komiteja so sprejeli dve resoluciji, s katerimi bodo postavili na dnevni red zasedanja Generalne skupščine dve vprašanji: sprejem Kambodže in Laos v Združene narode in »rasna nasprotja v Južnoafriki uniji, ki jih je izzvala politika rasne segregacije južnoafriške vlade«. Prvo resolucijo so sprejeli s 43 proti 9 vzdržanim glasovom, med temi tudi dežele sovjetskega bloka, drugo pa s 50 proti 6 glasovom.

Vprašanje Cipra na dnevnem redu

New York, 24. sept. (AFP). S 30:19 in 12 vzdržanim glasovom

je Generalna skupščina OZN sklenila dati na dnevni red zasedanja vprašanje Cipra.

Britanski bojkot

New York, 24. sept. (AP). Britanski predstavnik v Generalni skupščini OZN je danes izjavil, da bo britanska delegacija bojkotirala razpravo o Cipru, če bodo to vprašanje postavili na dnevni red zasedanja.

PRED LONDONSKO KONFERENCO V PRIČAKOVANJU DELEGACIJ

Dulles bo prispel v London v nedeljo, Adenauer pa v ponedeljek — Churchill sklical sejo kabineta

London, 24. sept. (AFP). Pričakujejo, da bo ameriški zunanji minister John Foster Dulles prispel v London v nedeljo, kjer bo prisostvoval konferenci 9 dežel o oborožitvi Nemčije. Konferenca se bo začela v torek 28. septembra. Istega dne bodo pršli v London tudi novi italijanski zunanji minister Martino in nekateri belgijski delegati.
Kancler Adenauer bo prispel z nemško delegacijo v ponedeljek zvečer. Pravijo, da bo istega dne prispel tudi belgijski zunanji minister Paul Henri Spaak in njegov nizozemski kolega Beyen.

Luxemburški zunanji minister Bech bo verjetno prispel že jutri v britansko prestolnico. Hkrati so zvedeli, da je sir Winston Churchill sklical za konec prihodnjega tedna sestanek svojega kabineta. V političnih krogih tolmačijo ta sklep kot nado britanske vlade, da bodo na londonski konferenci vendarle dosegli kakšen rezultat.

WASHINGTON — Ameriška komisija za atomsko energijo je večeraj sporočila, da se zabodno od Las Vegas v Nevada pripravljajo na nove atomske poskuse, ki naj bi se začeli v začetku prihodnjega leta.

ORLEANSWILE — V zadnjih 24 urah so zabeležili nove potrese, ki jih je spremljala podzemno hnenje. Dostojne niso sporočili, koliko je bilo štev in gmojne škode.

IZ LJUBLJANE

Po večletnih pripravah se je končno začela gradnja gospodarskega razstavišča

Prva dvorana bo dograjena v prihodnjem letu — Gradnja se bo nadaljevala kakih 6 do 8 let

O organizaciji ljubljanskega velesejma oziroma gospodarskega razstavišča je bilo zadnja leta že mnogo govora. Gospodarski krogi, proizvodna podjetja, MLO Ljubljana in druge ustanove so na tem močno zainteresirane. Ljubljansko razstavišče bo nedvomno pomenilo velik korak k razvoju domače in inozemske trgovine. Večja podjetja, ki bodo imela na razstavišču zagotovljen prostor ter stalno predstavnost, bodo lahko precej razširila svojo dejavnost. Hkrati bo to pomenilo velik korak k napredku turizma in tujskega prometa v Ljubljani.

V zadnjem času pa se je voz vel problemov razstavišča razvojal. Začela se je prva gradnja dela. Projekti ing. Branka Simčiča so že odobreni, izbran in zakoličen je prostor za kolodvorom ob Titovi cesti. Pred kratkim so delavci »Gradisa« že prišli na delo. Prva, tako imenovana mala dvorana, bo, kot je predvideno, končana že v juniju prihodnje leto. Ze sama ta stavba razstavišča, ki bo zgrajena v prvi fazi, bo posebnost za Ljubljano. Njena streha v obliki jajca bo v tako imenovanem prednapetem železobetonu z eno samo 8 cm debelo lupino pokrivala celotno stavbo na površini 42 x 42 metrov. To bo prva tovrstna konstrukcija, ki bo kot mogočena kupola segala 20 metrov visoko.

Dvorana bo razen razstavišča ob priložnostih uporabljena tudi za fizikalne in kulturne prireditve ali večje zborove, saj bo v njej prostora za 2000 sedežev. Za tako kombinirano uporabo te dvorane v razne namene bodo zraven tudi vse potrebne prilike: slačilnice, umivalnice, garderobe itd. Da se začasno, v začetku poveča kapaciteta razstavišča, so se že lotili adaptacije velikih prostorov podjetja »Mineral« (tmetni kamen), ki se seli drugam. V poznejši ureditvi razstavišča je predvidena tudi preureditev bivšega Baragovega semenišča v primeren hotel, ki bo že po dosedanjih zmogljivosti lahko imel približno 300 postelj.

DRUGI LJUBLJANSKI NEBOTIČNIK S 13 NADSTROPJI

Razstavišče bo imelo skupno štiri velike objekte: malo dvorano, ki jo že delajo, veliko dvorano za težko industrijo, predstavnisko palačo, kjer bodo imela podjetja svoje pisarne, ter upravno in gostinsko stavbo. Poslednja stavba bo imela 13 nadstropij in bo drugi ljubljanski nebotičnik. Vse razstavni prostor pod streho bo obsegal 12.800 kvadratnih metrov. Razen tega pa so predvideni prostori za razstavo posameznih predmetov tudi na prostem in v začasnih prostorih, montažnih dvoranah.

Vse razstavni prostor bo obdan s primernimi parki, vodo-

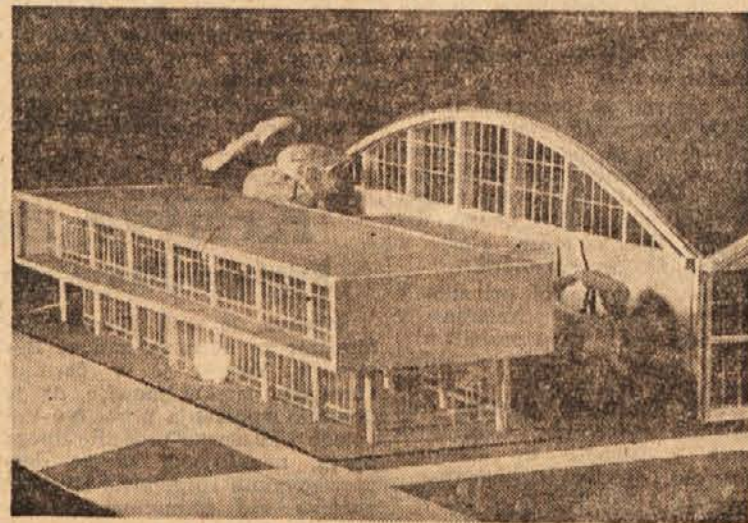
meti itd. Tako bo sedaj zamenarjeni del mesta dobil polagoma povsem novo obliko. Zunanost tega novega trgovskega rajona in promet, ki bo potem oživel, bo dal celotnemu predelu Bežigrada novo življenje. Veliko bo to pomenilo tudi za turizem v Ljubljani in za trgovino Jugoslavije sploh.

PRVA RAZSTAVA BO MAJA

Razstavišče ne bo poslovalo v smislu rednih vsakoletnih velesejmov, marveč kot stalne razstave, ki se bodo menjale po dejavnosti. Kot prva je predvidena mednarodna razstava lesnih izdelkov in embalaže, ki bi bila že v maju prihodnje leto, kajti prva »mala« dvorana bi že mo-

rala biti v notranjosti končana. Zatem bo sledila v prihodnjem letu mednarodna razstava turizma in lovstva, razstava tekstilne in usnjarske industrije, razstava obrtništvu, razstava vin, razstava telekomunikacij itd.

K. M.

Del makete »male« dvorane, katere gradnja se je že začela

Okrog 600 najemnikov se je pritožilo

proti odločbam o kategorizaciji stanovanj

Kategorizacija stanovanj, ki je pred nekaj meseci precej razburkala naše mesto, je zaključena, in na pristojnem mestu na MLO rešujejo sedaj samo še pritožbe, ki jih, mimogrede povedano, ni malo. Vsega skupaj so se pritožilo nekaj več kot 600 najemnikov stanovanj. Štiri komisije so pretežno večino stanovanj po novno pregledale, da ugotovijo, ali se je komu v resnici zgodila krivica. Po dosedanjih izkušnjah pa je videti, da je bila večina pritožb neupravičenih in da je bilo točkovanje v glavnem pravilno izvedeno, v drugih primerih pa je komisija napake popravila, včasih znižala število točk tudi za 10 ali 15, v nekaterih primerih pa presodila, da je bilo prvotno točkovanje celo preizkušeno.

V Ljubljani je sklenjenih sedaj tudi več kot 90 odstotkov najemnih pogodb, ugovori in pritožbe pa se nanajšo največ na določitev najemnine in to predvsem v hišah, kjer so še privatni lastniki. Razen tega je pri nekaterih najemnikih vzbudilo hudo krivdo tudi to, ker so v najemnih pogodbah pod rubriko posebni pogoji, vnašali nekateri lastniki kaj čudne zahteve, s katerimi so skušali okrniti dosedanje pravice najemnikov. Če malo pretlistamo te pogodbe, čitamo pod to rubriko res čudne zahteve hišnih lastnikov. N. pr.: Sklenit-

vijo pogodbe niso rešeni dosednji osebni spori, otroci se ne smejo igrati na dvorišču, prevozdano stanje preprog in drugoga. Ponekod pa so v pogodbe vnašali zahtevke, ki jih itak že določa hišni red. Vseh teh pritožb z ozirom na najemne pogodbe, be doslej še niso pristojni organi reševali, to pa zato, ker so šele na zadnji seji MLO sprejeli naknadno člen uredb, ki govori o sankcijah, ter bo uredba objavljena verjetno še ta mesec v Uradnem listu in s tem tudi veljavna.

Spori med lastniki stavb, ki niso prišli pod družbeno upravljanje in med njihovimi najemniki, pa so nastali še zaradi nečesa. Kdo bo namreč sedaj plačeval čiščenje dimnikov, električno razsvetljavo na stropišču in ostalega? V hišah, ki so prešle v družbeno upravljanje, krijejo stroške za elektriko in čiščenje dimnikov iz sklada za upravljanje hiše, medtem ko se za raspored čiščenja pogovori loj stranke med seboj. V hišah privatnih lastnikov veljajo ista določila, zaradi česar tudi ostane vsa najemna hišnemu lastniku, ker mora po vseh pravilih ta plačati vse stroške za navedene stvari, medtem ko se za čiščenje prav tako dogovorijo s strankami. Vendar pa so se tem stroškom

nekateri hišni lastniki skušali izogniti ter so ali po dogovoru ali pa celo s postavitvami v najemni pogodbi skušali to breme prevesti na najemnike, zaradi česar bi bila stranke v takih privatnih hišah bolj prizadete kot pa stanovalci v hišah, katere upravlja družba. Če so najemniki zaradi nepoučenosti podpisali najemne pogodbe ter pristali, da bodo sami plačevali stroške za električno na stropišču, čiščenje dimnika itd., je moče take pogodbe popraviti, v kolikor se stranke seveda same ne strinjajo, da prevzamejo ta del stroškov.

Ker smo že pri stanovanjih, naj omenimo še to, kar se sem in tja sliši, namreč kako bo s popravili stavb. V podrobnih navodilih, ki so jih prejeli hišni sveti, je točno določeno, da se plačajo stroški za manjša popravila iz 20% sklada za vzdrževanje hiš, večja popravila pa iz sklada za amortizacijo. Veliko primerov v je, d. so posamezne stavbe močno potrebne večjih popravil in da sklad za amortizacijo ni tolikšen, da bi se s tem denarjem lahko lotili večjih popravil. Če bi puščali taka popravila v nemar, bi stanovanja propadala in zato ne bo mogoče storiti drugače, kot najeti v takih primerih dolgoročen kredit, ki se bo ob plačevanju nato postopoma iz sklada za amortizacijo.

M. N.

Glavna turistična sezona je bila vendarle SLABŠA KAKOR LANI

V juliju in avgustu je bilo v Sloveniji pri enakem številu gostov za 12,5% manj nočnin ko lani

Ko je bila v avgustu tujsko-prometna sezona na višku, so se v naših velikih tujskoprometnih središčih že precej pohvalili, da promet nič ne zaostaja za lanskim prometom. V Dalmaciji so celo že v juliju zaznamovali za 19% boljši uspeh kakor v preteklem letu, saj je hrvatski turizem v tem mesecu zaznamoval 666.000 nočnin nasproti 558.000 v

lanskem juliju. To povečanje je seveda pripisati predvsem izredno velikemu dotoku inozemskih turistov, ki pa so se v Sloveniji manj ustavljali, razen na Bledu in prehodno v Ljubljani. V juliju je n. pr. od vseh nočnin tujih turistov v Sloveniji odpadlo na radovljiški okraj (Bled) 66%, na Ljubljano 20,5%, na vse ostale kraje v Sloveniji pa komaj 13,5%. Tudi v avgustu so se v Sloveniji dobro odrezali le tisti kraji, ki so imeli večji obisk inozemcev, ostali kraji, ki so navezani zgolj na domače turiste, pa izkazujejo precej slabšo sezono v primeri z lanskim poletjem.

Po statističnih podatkih je v prvem letošnjem polletju sicer kazalo, da se turistično gostinstvo v Sloveniji razmeroma bolj razvija kakor v istem razdobju preteklega leta, saj je v tem razdobju naraslo od 150.200 na 164.200, število nočnin pa od 372.800 na 392.700. Seveda so tu všteti prvi trije meseci, ko so mnogi delovni ljudje pred ukinitvijo regresa za letni dopust lahko še izkoristili ugodnosti iz lanskega leta. Za uspeh turistične sezone pa sta seveda odločilna julij in avgust, ko se število gostov vsako leto v primeri z ostalimi meseci potroji ali početrji. Kaj pa sta turizmu prinesla ta dva meseca?

USPEH V JULIJU IN AVGUSTU

Število gostov je bilo v juliju in avgustu v Sloveniji skoraj enako kot lani (115.000), pri čemer je število inozemskih gostov naraslo od lanskih 21.600 na 26.100, število domačih gostov pa je hkrati nazadovalo od 93.500 na 89.000. Precej manjše pa je bilo število nočitev. Padlo je namreč v primeri z istima dvema mesecema lanskega leta za 12,5%, namreč od lanskih 443.500 na 388.000. Uspeh pa bi bil še slabši, če se ni bi povečalo število nočitev inozemskih gostov za 22,5% (od lanskih 52.960 na 64.990), kajti število nočitev domačih gostov je nazadovalo za 17,5% (od lanskih 390.500 na 325.100). Najobčutnejši je bil pa-

dec pri nočitvah gostov iz Slovenije, kjer je bilo zabeleženo nazadovanje za 21,1% (od lanskih 156.200 na 123.300). Domači gostje so sicer prihajali le v malo zmanjšanim številu, vendar so se zaradi višjih cen manj časa zadrževali. Tako je n. pr. letos v juliju in avgustu na enega turista iz Slovenije odpadlo le 2,44% nočitve nasproti 2,96% lani. Ta razvoj je seveda vplival tudi na iztržek celotnega gostinstva v Sloveniji, ki je bil le za 4% večji kakor lani, medtem ko izkazuje prvo polletje povečanje za 11,4%.

ODLOCILNI SO DOMAČI GOSTJE

Gornji podatki nam sicer potrjujejo, da ukinitve regresa za izkoriščanje dopusta delovnih ljudi le ni tako porazno vplivalo na turistično gostinstvo, kakor so nekateri napovedovali in kar je dalo gostinskemu podjetjem povod, da so v kalkulirani pričakovani padec prometa v svoje cene. Po drugi strani pa nam razmeroma majhno povečanje števila inozemskih gostov v primeri s primorskimi kraji kaže, da mora turizem Slovenije računati predvsem na domače goste. Tuje turiste je letos pritegnilo predvsem naše morje. Prav bi bilo, da turistična gostinska podjetja že zdaj razmišljajo o tem, kako se bodo spričo rezultatov letošnje sezone pripravila za prihodnje leto, zlasti kako bodo postavila cene z ozirom na zmogljivost domačih turistov. Propaganda v inozemstvu pa bo treba usmeriti predvsem v tiste dežele in v tista področja, katerih turiste bolj privlačuje alpski svet in manj morje. F. S.

Melioracije v Makedoniji

Skoplje, 24. sept. Prihodnje leto bodo v LR Makedoniji porabili milijardo dinarjev za dokončanje začeti melioracijskih del v Povardarju, Pelagoniji in na Strumiciškem polju.

POJASNILO O MOKI IN KRUHU

Zaradi letošnje slabe žetve je uveden nov način mletja: iz 100 kg pšenice se namelje 5 kg bele Og moke in 80 kg polbele moke

V preteklih dneh je izšla nova uredba o načinu mletve pšenice, ki velja za ves teritorij Jugoslavije. Po tem novem načinu se pridobi iz 100 kg pšenice 5 kg bele Og moke in 80 kg polbele moke, ostanek odpade na krmilo. Ta enoten način mletja je naravovala letošnja slaba žetev, ki

je bila 40 do 60% slabša od normalne, o čemer je bila javnost že večkrat obveščena preko dnevnih časopisov. Moka, pridobljena po novem načinu mletja, je kvalitetno polnovredna, ker se iz nje izloča samo 5% bele Og moke, medtem ko ostanek vsebuje vse hranilne sestavine, tako da se po kakovosti le malo razlikovala od dosedanje moke št. 2 in bo znatno boljša kot dosedanja krušna moka št. 5. Ker se s tem načinom mletja pridobi 5% več moke kot doslej, je jasno, da bo zaradi tega treba uvažati toliko manj pšenice. Z zmanjšanim uvažanjem pšenice pa bo država prihranila znatne količine deviz.

Pridobljene količine bele moke iz tega mletja bodo popolnoma zadostovale za potrebe socialnih ustanov, gostinstev, prav tako pa bo tudi nekaj tovrstne moke na razpolago v trgovinah za široko potrošnjo.

Država je s svoje strani ukrenila vse potrebno za zadostno preskrbo prebivalstva z mlevskimi izdelki, zato je naloga trgovske mreže, da dejansko stanje svojim kupcem pravilno tolmači in odklana vse prekomerne nakupe mlevskih izdelkov s strani špekulativnih potrošnikov, ki s tem vnašajo med prebivalstvo nepotrebno zmedo, češ da moke ne bo, za kar pa glede na zgoraj omenjeno ni nobenega tehtnega razloga.

Podjetje »Žito«, Ljubljana

Pogled na Rovinj

BEŽNI VTISI Z LETOVANJA

IZ LJUBLJANE V ROVINJ IN NAPREJ NA CRVENI OTOK

Regresa ni več. Jadransko morje pa še zmeraj valovi. In lepo je kakor je bilo. Sežeš v žep, presteješ denarce in hajdi na pot. Polovico dni odšteješ od lanskih, pa gre tudi brez regresa. Zato pravijo v naših letoviščih, da je bilo gostov letos še več kakor lani. Kako je z nočitvami, pa ne povedo. Nemara jih je bilo povsod manj. Ljudje si pač pomagajo kakor vedo in znajo. Morje je močan magnet, posebno če ga imaš tako rekoč pred nosom.

V vlaklu ni gneče. Naša železniška uprava se je zagnala in poskrbela, da se k morju namenjenim potnikom letos v vagonih ni bilo treba privariti in boriti za sedeže. Brez izjem seveda tudi tokrat ni šlo. Vlak je odpeljal natanko eno minuto čez polnoč. Zakaj prav eno minuto, je železniška skrivnost. Pivka, Prestopiti je treba. V Ilirski Bistrici že začutiš, da se je svet nagnil proti morju. Od onod čez veje morski zrak. In prijetno, mehko postane človeku pri srcu. Samozavest in ponos se oglasita v njem, da imamo ob sinjem Jadranu tako slikovito in tako dolgo obalo. Kje je še dežela na svetu, ki bi ji bila narava naklonila tolikšno bogastvo? V vlaklu vidiš Avstrijce. Njihova domovina nima morja. In koliko je še drugih narodov, ki ga tudi nimajo! Vsi pa bi ga potrebovali, vsi vzjubili, morda še bolj kakor mi, ki ga imamo v obilju.

Šele ko zagledaš v sončnih žarkih blestečo gladino našega morja, začutiš in se zaveš, koliko smo pri-

dobili, ko so z osvoboditvijo padle krivične meje na jugozahodu naše države, ko je bila vsaj v glavnem popravljena krivica, storjena nam po prvi svetovni vojni. Največ smo pridobili z Istro Sloveni. Približala nam je morje, lahko in hitro dosegljivo so nam postali daleč po svetu sloveči letoviški kraji. Prej si se vozil vso noč do Sušaka. Zdaj sedeš na vlak opolnoči in zajtrkuješ že ob morju.

Fanfanan. Spet je treba prestopiti. Vlak že čaka. V lepem, le pičlo zasedenem vagonu si hitro v Rovinju. Vlak te pripelje prav do morske obale. Tam so letos »tabarili« slovenski železničarji z družinami — kar v vagonih. Praktično in — poceni. Prtljage jim ni bilo treba prenašati, kuhali so si sami. Bili so ena sama velika družina. Od odhajajočih skupin so se poslovljali tako toplo in prisrčno, kakor se zna poslavljati samo človek, ki sta mu morje in vroče sonce nad njim okrepila in pomladila srce in duha.

Rovinj je značilno primorsko mestece, morda le nekoliko bolj zaenarjeno i. zapuščenost kakor druga. Mestece ima samo dve »znamenitosti«: Oceanografski inštitut in Bolnišnica za kostno tuberkulozo. Obe sta nam v čast. Vse drugo se preveč diši po morju. Na trgu se začne življenje že navsezgodaj, ob desetih pa trgovine zapro in jih spet odprejo ob dveh popoldne. Ulice so tesne — povsod v primorskih krajih je tako — skoz okno bi skoraj lahko stopil v nasprotno hišo. L. snaga ni na višku.

CILJ BLIZU, IN VENDAR...

Če bi se namenil na Crveni otok, imaš zadnjo vmesno postajo v Rovinju. Ta otok, pravzaprav samo otoček, se čedalje hitreje spreminja v srbsko, beograjsko in slovensko letovišče. Vendar pa ga pri nas mnogi še ne poznajo niti po imenu. Blizu Ljubljane je tako, da ilaš že ob devetih zjutraj v rokah ljubljanski jutranji časnik istega dne — še prej kakor marsikateri ljubljanski naročnik. In vendar te večina znancev vpraša: kje pa je to? Minilo a bo še nekaj let in Crveni otok bo med Slovenci znan enako dobro kakor Crikvenica ali Rab. Od kod otočku to ime? Najprej so se hoteli pošaliti z menoj in so mi rekli, da na njem človek na soncu hitro in močno zardí, porumeni, in da se zato imenuje »crveni«. Ko pa sem ugovarjal, češ saj zardiš in zamoriš v vsakem dalmatinskem otoku, so prišli z barvo na dan in priznali, da je dobil otoček to ime šele po osvoboditvi. Na njem se je namreč tudi bil boj med starim in novim svetom. Prej se je imenoval Otok svete Andreje. Še bliže Rovinju je Otok svete Katarine, zdaj samo Katarine. Njuno »svetost« je morje odplavilo proti Rimu. Nekaj se je še držil, na nekaterih drugih otočkih jugozahodno od Rovinja, pa bo tudi ta kmalu odplavala za njo.

Prideš na pomol. Crveni otok je oddaljen komaj deset minut vožnje z motornim čolnom jugozahodno od Rovinja. Toda kje je čoln? Povprašaj, pa ti nihče ne ve odgovoriti, če ti sploh kaj odgovo-

ri v našem jeziku. Ribiči govore večidel samo italijanski. Šele miličnik ti naposled prijazno pojasni, da se je pokvaril motor čolna, ki prevažajo letovičarje iz Doma odmora Centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije na Crvenem otoku tja in nazaj. Čoln so Italijani dvakrat odvedli v Italijo in ga primerno zdelali. Nov motor pa stane nad dva milijona! Kako torej priti d. cilja? Telefoniraš v Dom. Pravijo, da bo treba malo počakati. Goste prevažajo priložnostni ribiči. In res, češ dobro uro se vkrcamo na ribiško ladjico. Peljemo se mimo Katarinovega otoka. Na njem stoji med košatimi borovci vse polno šotorov. V njih tabore v glavnem mladina, pa tudi priretni letovičarji, ki jim bolj ustreza cena penziona 390 kakor 550 din. Pravijo pa, da jih pod šotori ponoči radi obiskujejo martinčki in kuščarji. Nič zato, če človek ni preveč občutljiv in plašen. Na celini nad rovinjskim kopalniščem pa ima lepo taborišče Zveza športov. Nekaj minut brnj motor in že zagledaš Crveni otok. Gozdlič borovcev in pin — redi njega iz opeke zidano poslopje starinskega samostana, malo dalje pa dvojce novih poslopij. To je toraj Dom odmora CO SSJ. Če odštejemo svinjak na griču so to edina poslopja na otočku. Motor utihne. Istopimo in pohitimo opraviti formalnosti. Sonce že prijetno greje. Nebo je brez oblaka, morje mirno, zapeljivo in vabljivo, da komaj čakaš, da zaplavaš po njem. Iz starinskega poslopja so samostanski duh in duha že zdavnaj pregnali. Menihi so ga zapustili že pičlo mnogo let desetletji. Pozneje je bilo last neke italijanske plemkinje, ki je s svojo hčerjo in prijateljci preživljala na tem otočku prijetne čase. Revolucionarni piš jo je odplaval. Naša ljudska oblast je izročila bivše samostansko poslopje CO SSJ in zdaj že nekaj let živ-

PRED MEDNARODNO TEKMO V SAARBRÜCKENU

SAHOVSKA OLIMPIADA V AMSTERDAMU

TEMELJITE PRIPRAVE POSARCEV

DANES ZADNJE KOLO

Prebivalstvo se močno zanima za nastop naših nogometašev

Jugoslavija in Argentina tekmeča za drugo mesto

(Posebej za »Borbo«)

Saarbrücken, 24. sept. (Po telesnu) Naša nogometna reprezentanca je četirto moštvo, ki se bo v nedeljo pomerilo z izbranim moštvom Posarja.

Zato tujakom ljubitelji nogometa poudarjajo dejstvo, da Jugoslovani, kjer nogomet nenavadno spoštujejo, ne bodo nastopili z drugim moštvom, in se veselje ter z neupodobno pričakujejo nedeljo, ko bo odigrana tekma.

VELIKI OBETI
Mladi saarski nogomet je seveda šele v boju za višje mesto na evropski nogometni pozornici. Dobri rezultati z Norveško, zmaga nad Francijo v Strassbourgu 3:1 in dve zmagi nad Švicco 5:3 in 5:2, so odprli lpage perspektive ter pot za nadaljnji napredek. Seveda je to šele začetek boja za višjo, zato so potrebne zmage in rezultati, in sicer nad reprezentancami, ki uživajo svetovni slavo.

Peta mednarodna tekma saarske nogometne elite, piše današnji Sport, naj pokaže, da se lahko naš nogomet prilagodi evropski nogometni burji, ki jo zadnja leta ustvarjajo Madžarska, Jugoslavija in Avstrija. Vemo, da je poglaviti smoter Jugoslovancov, da s tem srečanjem ohranijo svojo formo za tekmo z Avstrijo 3. oktobra na Dunaju. Tudi mi imamo svoje račune. V nedeljo popoldne bomo videli, kdo bo pobral dobiček.

Vse oči uprte v Schönha
Šönha razvezala roke glede priprav in sestave reprezentance. Te dni so vse oči ljubiteljev nogometa uprte vanj. Ali se bo zgodil čudež? Ali bo prva mednarodna tekma saarske reprezentance po kvalifikacijskih tekmah za svetovno prvenstvo prinesla največji uspeh mlademu saarskemu nogometu?

Na ta vprašanja se nihče ne drzne odgovoriti pritrudno. Nekateri voditelji saarske nogometne reprezentance so izjavili, da je pričakovati gotovo zmago Jugoslovije. Tisk in prognoze športne stavnice predvidevajo zmago našega moštva in malone vsi ljubitelji nogometa verujejo v veljavo našega nogometa.

Posarja. Na taborjenju je 15 reprezentantov, večidel igralcev tukajšnjih klubov, SK Saarbrückena, Saar 05 in Neukirchena. (Vsa ta moštva igrajo v južnozahodni nemški ligi.) V federaciji so mi rekli, da edino le Schön dobro ve, kdo bo v nedeljo igral. Ko sem mu to dejal, je med razgovorom odgovoril:

Nisem se še odločil. Nedeljska tekma med SK Saarbrücken in Saar 05 mi je nekoliko zmešala račune, ker je bila igra slabša, kakor sem jo pričakoval. Vrh tega je še nekaj poškodovanih igralcev, s katerimi sem računal.

Iz nadaljnjega razgovora sem povzel, da bodo v nedeljo igrali proti Jugosloviji: Borherding (Saar 65), Siepel (Neukirchen), Keck (Saarbrücken), Busonville (Neukirchen), Biewir (Saarbrücken), Filipi (Saarbrücken), Otto (Saarbrücken), Martini (Saarbrücken), Ensel (Neukirchen) Sledl (Saarbrücken) Schira (Saarbrücken).

Naši reprezentanti bodo šele zvečer prispeli v Saarbrücken, odkoder bodo odpotovali z avtobusom v manjša planinska naselja v najbližji okolici. Tekma se bo začela ob 15.30 na novem »Ludwigsparke« stadionu.

V. Stojković
V IX. kolu glavne skupine so se dvoboji končali takole:
Jugoslavija : Argentina 2,5:1,5. Pirce in Bolbočan sta remizirala v dvajseti potezi. Pirce je v otvoritvi ustvaril trdno pozicijo v sredini in na obeh krilih. Zavrnil je ponujeni remi. Bolbočan pa je zelo precizno nadaljeval ter odbijal vse Pirceve napade tako, da je slednji končno sprejel remi.

Pono in Gilgorić sta se v 37. potezi sporazumela za remi. Gilgorić je kot črni utrdil svoj položaj ter igral zaostri. Panno pa se je dobro branil in bil enakovreden nasprotnik. Gilgorić se je moral naposled zadovoljiti z remijem. Fuderer in Guilnard komalo ustvarjali svoje letede napade, ki v začetku niso dosegli uspeha, užitek pa je bil gledati jih.

To je bila najlepša mednarodna tekma, kar sem jih kdaj videl po vojni: prvi športni poročevalci »Yorkshire Post«, medtem ko Manchester Guardian med drugim piše: »Tekma je bila odigrana v najlepšem duhu in se je odlikovala s kombinacijami kratkega podajanja. Podažski »Birmingham Post« piše, da so igralci uveljavili najboljšo kombinacijo, da so bili njihovi igralci zelo povezani in da so podajali žogo niko v kunijski nentalnem slogu. »Daily Sketch« piše o Bearovi igri in pravi, da so ves Wales čudil, kako se je Beari posrečilo ubraniti njegovo mrežo.

»Daily Herald« posebej omenja kazenski strel v korist Jugoslovancov in pravi, da to ne bi bil penalne niti na otroškem igrišču, bil pa je penalne za sodnika Horna. »News Chronicle« pravi, da so bili Jugoslovani boljši, da pa je bila vključitev Veselinovića odločilna. »Wales« pravi ta članik, so imeli amolov in izgubili so prikrat v svoji domovini. Porazeni so bili kot žrtve pravila zamenjave, enako kakor Angliji v Jugoslaviji v maju.

Moštvo, ki bo igralo proti Posarju, se ni določeno. V vodstvu poti so davi rekli, da je še vprašanje, ali bodo v nedeljo na tekmi s Posarjem lahko igrali Beara, Horvat, Stanković in Mantula, ki so bili na tekmi s Walesom poškodovani.

Naši nogometni odpotovali iz Cardiffa
London, 24. septembra (Tanjug). Nogometna reprezentanca Jugoslavije je dopoldne ob 11.15 s posobnim letalom odpotovala iz Londona v Saarbrücken.

Mednarodni teniški turnir v Zagrebu
Zagreb, 24. sept. Teniški igralci res nimajo sreče z vremenom. V četrtek je dež ovalni turnir. Nadaljeval se je edinole dvojni med Jugoslavijo in Anglijo. V igri dvoji, ki je bila prekinjena v petem nizu, sta Petrovič in Legenstein premagala Mottram in Shonama v petih nizu 4:6, 4:6, 6:4, 6:4, 8:6, in s tem priobila odločilno točko našemu moštvu. Potemtakem je Jugoslavija premagala Anglijo z 2:1.

Naši rokoborci za dvoboj z Zahodno Nemčijo
Zveza za rokoborbo Jugoslavije je določila kandidate, izmed katerih bodo izbrali reprezentanco za dvoboj z zahodnonemškimi rokoborci. V pokor so prišli: Vukov, Stojanović, Bereni, Jeržikin, Torma, Hotyat, Arsić, Simić, Bugarić, Lečić, Grošelj, Gombar.

Šönha razvezala roke glede priprav in sestave reprezentance. Te dni so vse oči ljubiteljev nogometa uprte vanj. Ali se bo zgodil čudež? Ali bo prva mednarodna tekma saarske reprezentance po kvalifikacijskih tekmah za svetovno prvenstvo prinesla največji uspeh mlademu saarskemu nogometu?

Na ta vprašanja se nihče ne drzne odgovoriti pritrudno. Nekateri voditelji saarske nogometne reprezentance so izjavili, da je pričakovati gotovo zmago Jugoslovije. Tisk in prognoze športne stavnice predvidevajo zmago našega moštva in malone vsi ljubitelji nogometa verujejo v veljavo našega nogometa.

Posarja. Na taborjenju je 15 reprezentantov, večidel igralcev tukajšnjih klubov, SK Saarbrückena, Saar 05 in Neukirchena. (Vsa ta moštva igrajo v južnozahodni nemški ligi.) V federaciji so mi rekli, da edino le Schön dobro ve, kdo bo v nedeljo igral. Ko sem mu to dejal, je med razgovorom odgovoril:

Nisem se še odločil. Nedeljska tekma med SK Saarbrücken in Saar 05 mi je nekoliko zmešala račune, ker je bila igra slabša, kakor sem jo pričakoval. Vrh tega je še nekaj poškodovanih igralcev, s katerimi sem računal.

Iz nadaljnjega razgovora sem povzel, da bodo v nedeljo igrali proti Jugosloviji: Borherding (Saar 65), Siepel (Neukirchen), Keck (Saarbrücken), Busonville (Neukirchen), Biewir (Saarbrücken), Filipi (Saarbrücken), Otto (Saarbrücken), Martini (Saarbrücken), Ensel (Neukirchen) Sledl (Saarbrücken) Schira (Saarbrücken).

Naši reprezentanti bodo šele zvečer prispeli v Saarbrücken, odkoder bodo odpotovali z avtobusom v manjša planinska naselja v najbližji okolici. Tekma se bo začela ob 15.30 na novem »Ludwigsparke« stadionu.

V. Stojković
V IX. kolu glavne skupine so se dvoboji končali takole:
Jugoslavija : Argentina 2,5:1,5. Pirce in Bolbočan sta remizirala v dvajseti potezi. Pirce je v otvoritvi ustvaril trdno pozicijo v sredini in na obeh krilih. Zavrnil je ponujeni remi. Bolbočan pa je zelo precizno nadaljeval ter odbijal vse Pirceve napade tako, da je slednji končno sprejel remi.

Pono in Gilgorić sta se v 37. potezi sporazumela za remi. Gilgorić je kot črni utrdil svoj položaj ter igral zaostri. Panno pa se je dobro branil in bil enakovreden nasprotnik. Gilgorić se je moral naposled zadovoljiti z remijem. Fuderer in Guilnard komalo ustvarjali svoje letede napade, ki v začetku niso dosegli uspeha, užitek pa je bil gledati jih.

To je bila najlepša mednarodna tekma, kar sem jih kdaj videl po vojni: prvi športni poročevalci »Yorkshire Post«, medtem ko Manchester Guardian med drugim piše: »Tekma je bila odigrana v najlepšem duhu in se je odlikovala s kombinacijami kratkega podajanja. Podažski »Birmingham Post« piše, da so igralci uveljavili najboljšo kombinacijo, da so bili njihovi igralci zelo povezani in da so podajali žogo niko v kunijski nentalnem slogu. »Daily Sketch« piše o Bearovi igri in pravi, da so ves Wales čudil, kako se je Beari posrečilo ubraniti njegovo mrežo.

»Daily Herald« posebej omenja kazenski strel v korist Jugoslovancov in pravi, da to ne bi bil penalne niti na otroškem igrišču, bil pa je penalne za sodnika Horna. »News Chronicle« pravi, da so bili Jugoslovani boljši, da pa je bila vključitev Veselinovića odločilna. »Wales« pravi ta članik, so imeli amolov in izgubili so prikrat v svoji domovini. Porazeni so bili kot žrtve pravila zamenjave, enako kakor Angliji v Jugoslaviji v maju.

Moštvo, ki bo igralo proti Posarju, se ni določeno. V vodstvu poti so davi rekli, da je še vprašanje, ali bodo v nedeljo na tekmi s Posarjem lahko igrali Beara, Horvat, Stanković in Mantula, ki so bili na tekmi s Walesom poškodovani.

Naši nogometni odpotovali iz Cardiffa
London, 24. septembra (Tanjug). Nogometna reprezentanca Jugoslavije je dopoldne ob 11.15 s posobnim letalom odpotovala iz Londona v Saarbrücken.

Mednarodni teniški turnir v Zagrebu
Zagreb, 24. sept. Teniški igralci res nimajo sreče z vremenom. V četrtek je dež ovalni turnir. Nadaljeval se je edinole dvojni med Jugoslavijo in Anglijo. V igri dvoji, ki je bila prekinjena v petem nizu, sta Petrovič in Legenstein premagala Mottram in Shonama v petih nizu 4:6, 4:6, 6:4, 6:4, 8:6, in s tem priobila odločilno točko našemu moštvu. Potemtakem je Jugoslavija premagala Anglijo z 2:1.

Naši rokoborci za dvoboj z Zahodno Nemčijo
Zveza za rokoborbo Jugoslavije je določila kandidate, izmed katerih bodo izbrali reprezentanco za dvoboj z zahodnonemškimi rokoborci. V pokor so prišli: Vukov, Stojanović, Bereni, Jeržikin, Torma, Hotyat, Arsić, Simić, Bugarić, Lečić, Grošelj, Gombar.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Šönha razvezala roke glede priprav in sestave reprezentance. Te dni so vse oči ljubiteljev nogometa uprte vanj. Ali se bo zgodil čudež? Ali bo prva mednarodna tekma saarske reprezentance po kvalifikacijskih tekmah za svetovno prvenstvo prinesla največji uspeh mlademu saarskemu nogometu?

Na ta vprašanja se nihče ne drzne odgovoriti pritrudno. Nekateri voditelji saarske nogometne reprezentance so izjavili, da je pričakovati gotovo zmago Jugoslovije. Tisk in prognoze športne stavnice predvidevajo zmago našega moštva in malone vsi ljubitelji nogometa verujejo v veljavo našega nogometa.

Posarja. Na taborjenju je 15 reprezentantov, večidel igralcev tukajšnjih klubov, SK Saarbrückena, Saar 05 in Neukirchena. (Vsa ta moštva igrajo v južnozahodni nemški ligi.) V federaciji so mi rekli, da edino le Schön dobro ve, kdo bo v nedeljo igral. Ko sem mu to dejal, je med razgovorom odgovoril:

Nisem se še odločil. Nedeljska tekma med SK Saarbrücken in Saar 05 mi je nekoliko zmešala račune, ker je bila igra slabša, kakor sem jo pričakoval. Vrh tega je še nekaj poškodovanih igralcev, s katerimi sem računal.

Iz nadaljnjega razgovora sem povzel, da bodo v nedeljo igrali proti Jugosloviji: Borherding (Saar 65), Siepel (Neukirchen), Keck (Saarbrücken), Busonville (Neukirchen), Biewir (Saarbrücken), Filipi (Saarbrücken), Otto (Saarbrücken), Martini (Saarbrücken), Ensel (Neukirchen) Sledl (Saarbrücken) Schira (Saarbrücken).

Naši reprezentanti bodo šele zvečer prispeli v Saarbrücken, odkoder bodo odpotovali z avtobusom v manjša planinska naselja v najbližji okolici. Tekma se bo začela ob 15.30 na novem »Ludwigsparke« stadionu.

V. Stojković
V IX. kolu glavne skupine so se dvoboji končali takole:
Jugoslavija : Argentina 2,5:1,5. Pirce in Bolbočan sta remizirala v dvajseti potezi. Pirce je v otvoritvi ustvaril trdno pozicijo v sredini in na obeh krilih. Zavrnil je ponujeni remi. Bolbočan pa je zelo precizno nadaljeval ter odbijal vse Pirceve napade tako, da je slednji končno sprejel remi.

Pono in Gilgorić sta se v 37. potezi sporazumela za remi. Gilgorić je kot črni utrdil svoj položaj ter igral zaostri. Panno pa se je dobro branil in bil enakovreden nasprotnik. Gilgorić se je moral naposled zadovoljiti z remijem. Fuderer in Guilnard komalo ustvarjali svoje letede napade, ki v začetku niso dosegli uspeha, užitek pa je bil gledati jih.

To je bila najlepša mednarodna tekma, kar sem jih kdaj videl po vojni: prvi športni poročevalci »Yorkshire Post«, medtem ko Manchester Guardian med drugim piše: »Tekma je bila odigrana v najlepšem duhu in se je odlikovala s kombinacijami kratkega podajanja. Podažski »Birmingham Post« piše, da so igralci uveljavili najboljšo kombinacijo, da so bili njihovi igralci zelo povezani in da so podajali žogo niko v kunijski nentalnem slogu. »Daily Sketch« piše o Bearovi igri in pravi, da so ves Wales čudil, kako se je Beari posrečilo ubraniti njegovo mrežo.

»Daily Herald« posebej omenja kazenski strel v korist Jugoslovancov in pravi, da to ne bi bil penalne niti na otroškem igrišču, bil pa je penalne za sodnika Horna. »News Chronicle« pravi, da so bili Jugoslovani boljši, da pa je bila vključitev Veselinovića odločilna. »Wales« pravi ta članik, so imeli amolov in izgubili so prikrat v svoji domovini. Porazeni so bili kot žrtve pravila zamenjave, enako kakor Angliji v Jugoslaviji v maju.

Moštvo, ki bo igralo proti Posarju, se ni določeno. V vodstvu poti so davi rekli, da je še vprašanje, ali bodo v nedeljo na tekmi s Posarjem lahko igrali Beara, Horvat, Stanković in Mantula, ki so bili na tekmi s Walesom poškodovani.

Naši nogometni odpotovali iz Cardiffa
London, 24. septembra (Tanjug). Nogometna reprezentanca Jugoslavije je dopoldne ob 11.15 s posobnim letalom odpotovala iz Londona v Saarbrücken.

Mednarodni teniški turnir v Zagrebu
Zagreb, 24. sept. Teniški igralci res nimajo sreče z vremenom. V četrtek je dež ovalni turnir. Nadaljeval se je edinole dvojni med Jugoslavijo in Anglijo. V igri dvoji, ki je bila prekinjena v petem nizu, sta Petrovič in Legenstein premagala Mottram in Shonama v petih nizu 4:6, 4:6, 6:4, 6:4, 8:6, in s tem priobila odločilno točko našemu moštvu. Potemtakem je Jugoslavija premagala Anglijo z 2:1.

Naši rokoborci za dvoboj z Zahodno Nemčijo
Zveza za rokoborbo Jugoslavije je določila kandidate, izmed katerih bodo izbrali reprezentanco za dvoboj z zahodnonemškimi rokoborci. V pokor so prišli: Vukov, Stojanović, Bereni, Jeržikin, Torma, Hotyat, Arsić, Simić, Bugarić, Lečić, Grošelj, Gombar.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Šönha razvezala roke glede priprav in sestave reprezentance. Te dni so vse oči ljubiteljev nogometa uprte vanj. Ali se bo zgodil čudež? Ali bo prva mednarodna tekma saarske reprezentance po kvalifikacijskih tekmah za svetovno prvenstvo prinesla največji uspeh mlademu saarskemu nogometu?

Na ta vprašanja se nihče ne drzne odgovoriti pritrudno. Nekateri voditelji saarske nogometne reprezentance so izjavili, da je pričakovati gotovo zmago Jugoslovije. Tisk in prognoze športne stavnice predvidevajo zmago našega moštva in malone vsi ljubitelji nogometa verujejo v veljavo našega nogometa.

Posarja. Na taborjenju je 15 reprezentantov, večidel igralcev tukajšnjih klubov, SK Saarbrückena, Saar 05 in Neukirchena. (Vsa ta moštva igrajo v južnozahodni nemški ligi.) V federaciji so mi rekli, da edino le Schön dobro ve, kdo bo v nedeljo igral. Ko sem mu to dejal, je med razgovorom odgovoril:

Nisem se še odločil. Nedeljska tekma med SK Saarbrücken in Saar 05 mi je nekoliko zmešala račune, ker je bila igra slabša, kakor sem jo pričakoval. Vrh tega je še nekaj poškodovanih igralcev, s katerimi sem računal.

Iz nadaljnjega razgovora sem povzel, da bodo v nedeljo igrali proti Jugosloviji: Borherding (Saar 65), Siepel (Neukirchen), Keck (Saarbrücken), Busonville (Neukirchen), Biewir (Saarbrücken), Filipi (Saarbrücken), Otto (Saarbrücken), Martini (Saarbrücken), Ensel (Neukirchen) Sledl (Saarbrücken) Schira (Saarbrücken).

Naši reprezentanti bodo šele zvečer prispeli v Saarbrücken, odkoder bodo odpotovali z avtobusom v manjša planinska naselja v najbližji okolici. Tekma se bo začela ob 15.30 na novem »Ludwigsparke« stadionu.

V. Stojković
V IX. kolu glavne skupine so se dvoboji končali takole:
Jugoslavija : Argentina 2,5:1,5. Pirce in Bolbočan sta remizirala v dvajseti potezi. Pirce je v otvoritvi ustvaril trdno pozicijo v sredini in na obeh krilih. Zavrnil je ponujeni remi. Bolbočan pa je zelo precizno nadaljeval ter odbijal vse Pirceve napade tako, da je slednji končno sprejel remi.

Pono in Gilgorić sta se v 37. potezi sporazumela za remi. Gilgorić je kot črni utrdil svoj položaj ter igral zaostri. Panno pa se je dobro branil in bil enakovreden nasprotnik. Gilgorić se je moral naposled zadovoljiti z remijem. Fuderer in Guilnard komalo ustvarjali svoje letede napade, ki v začetku niso dosegli uspeha, užitek pa je bil gledati jih.

To je bila najlepša mednarodna tekma, kar sem jih kdaj videl po vojni: prvi športni poročevalci »Yorkshire Post«, medtem ko Manchester Guardian med drugim piše: »Tekma je bila odigrana v najlepšem duhu in se je odlikovala s kombinacijami kratkega podajanja. Podažski »Birmingham Post« piše, da so igralci uveljavili najboljšo kombinacijo, da so bili njihovi igralci zelo povezani in da so podajali žogo niko v kunijski nentalnem slogu. »Daily Sketch« piše o Bearovi igri in pravi, da so ves Wales čudil, kako se je Beari posrečilo ubraniti njegovo mrežo.

»Daily Herald« posebej omenja kazenski strel v korist Jugoslovancov in pravi, da to ne bi bil penalne niti na otroškem igrišču, bil pa je penalne za sodnika Horna. »News Chronicle« pravi, da so bili Jugoslovani boljši, da pa je bila vključitev Veselinovića odločilna. »Wales« pravi ta članik, so imeli amolov in izgubili so prikrat v svoji domovini. Porazeni so bili kot žrtve pravila zamenjave, enako kakor Angliji v Jugoslaviji v maju.

Moštvo, ki bo igralo proti Posarju, se ni določeno. V vodstvu poti so davi rekli, da je še vprašanje, ali bodo v nedeljo na tekmi s Posarjem lahko igrali Beara, Horvat, Stanković in Mantula, ki so bili na tekmi s Walesom poškodovani.

Naši nogometni odpotovali iz Cardiffa
London, 24. septembra (Tanjug). Nogometna reprezentanca Jugoslavije je dopoldne ob 11.15 s posobnim letalom odpotovala iz Londona v Saarbrücken.

Mednarodni teniški turnir v Zagrebu
Zagreb, 24. sept. Teniški igralci res nimajo sreče z vremenom. V četrtek je dež ovalni turnir. Nadaljeval se je edinole dvojni med Jugoslavijo in Anglijo. V igri dvoji, ki je bila prekinjena v petem nizu, sta Petrovič in Legenstein premagala Mottram in Shonama v petih nizu 4:6, 4:6, 6:4, 6:4, 8:6, in s tem priobila odločilno točko našemu moštvu. Potemtakem je Jugoslavija premagala Anglijo z 2:1.

Naši rokoborci za dvoboj z Zahodno Nemčijo
Zveza za rokoborbo Jugoslavije je določila kandidate, izmed katerih bodo izbrali reprezentanco za dvoboj z zahodnonemškimi rokoborci. V pokor so prišli: Vukov, Stojanović, Bereni, Jeržikin, Torma, Hotyat, Arsić, Simić, Bugarić, Lečić, Grošelj, Gombar.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Mednarodna prvenstva posameznikov se udeležuje 89 igralcev in igralcev. V prvih kolih ni bilo večjih presenečenj. Najpomembnejši je vsekakor uspeh Rizvanbegovića, ki je v dveh nizu premagal Norvežana Jazena. Norvežan je bil na teniskem turnirju v Beogradu finalist v kategoriji mladincev do 21 let.

Šönha razvezala roke glede priprav in sestave reprezentance. Te dni so vse oči ljubiteljev nogometa uprte vanj. Ali se bo zgodil čudež? Ali bo prva mednarodna tekma saarske reprezentance po kvalifikacijskih tekmah za svetovno prvenstvo prinesla največji uspeh mlademu saarskemu nogometu?

Na ta vprašanja se nihče ne drzne odgovoriti pritrudno. Nekateri voditelji saarske nogometne reprezentance so izjavili, da je pričakovati gotovo zmago Jugoslovije. Tisk in prognoze športne stavnice predvidevajo zmago našega moštva in malone vsi ljubitelji nogometa verujejo v veljavo našega nogometa.

Posarja. Na taborjenju je 15 reprezentantov, večidel igralcev tukajšnjih klubov, SK Saarbrückena, Saar 05 in Neukirchena. (Vsa ta moštva igrajo v južnozahodni nemški ligi.) V federaciji so mi rekli, da edino le Schön dobro ve, kdo bo v nedeljo igral. Ko sem mu to dejal, je med razgovorom odgovoril:

Nisem se še odločil. Nedeljska tekma med SK Saarbrücken in Saar 05 mi je nekoliko zmešala račune, ker je bila igra slabša, kakor sem jo pričakoval. Vrh tega je še nekaj poškodovanih igralcev, s katerimi sem računal.

Iz nadaljnjega razgovora sem povzel, da bodo v nedeljo igrali proti Jugosloviji: Borherding (Saar 65), Siepel (Neukirchen), Keck (Saarbrücken), Busonville (Neukirchen), Biewir (Saarbrücken), Filipi (Saarbrücken), Otto (Saarbrücken), Martini (Saarbrücken), Ensel (Neukirchen) Sledl (Saarbrücken) Schira (Saarbrücken).

Naši reprezentanti bodo šele zvečer prispeli v Saarbrücken, odkoder bodo odpotovali z avtobusom v manjša planinska naselja v najbližji okolici. Tekma se bo začela ob 15.30 na novem »Ludwigsparke« stadionu.

V. Stojković
V IX. kolu glavne skupine so se dvoboji končali takole:
Jugoslavija : Argentina 2,5:1,5. Pirce in Bolbočan sta remizirala v dvajseti potezi. Pirce je v otvoritvi ustvaril trdno pozicijo v sredini in na obeh krilih. Zavrnil je ponujeni remi. Bolbočan pa je zelo precizno nadaljeval ter odbijal vse Pirceve napade tako, da je slednji končno sprejel remi.

Pono in Gilgorić sta se v 37. potezi sporazumela za remi. Gilgorić je kot črni utrdil svoj položaj ter igral zaostri. Panno pa se je dobro branil in bil enakovreden nasprotnik. Gilgorić se je moral naposled zadovoljiti z remijem. Fuderer in Guilnard komalo ustvarjali svoje letede napade, ki v začetku niso dosegli uspeha, užitek pa je bil gled

DNEVNE NOVICE

Obiščite razstavo esperantskega tiska v Narodni in univerzitetni knjižnici. Otvoritev v četrtek, dne 23. septembra ob 11. Odprta bo do incl. 30. septembra dnevno od 9-19. Vstop prost.

Z dopisnim tečajem se hitro naučite esperanta. Prvo lekcijo pošlje proti plačilu 50 din Zveza esperantistov, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

JELA specialna sol za kopanje ne sme manjkati nobeni kopeli. — **JELA** sol osvaja, krepi živce in kot preprogen si po uporabi **JELA** kopalne soli.

PERION za svilo, nylon, perlon

Vpisovanje abonentov SNG v Ljubljani se danes, v soboto ob 13 zaključuje. Danes naj abonent dvigne tudi vse deponirane izkaznice.

S **KROMOVIM PRAHOM** očiščen štedilnik je kakor poliran. Tudi ne rjavi tako hitro, ti prihrani ogromno dela, zato zahteva Kromov prašek.

Gnitje Krompirja preprečuje **Krosan**. Ze 1 kg **KROSANA** konzervira 300 kg krompirja. Dobi se v združenih, semenarnah itd.

Ne čisti madežev z bencinom. Specialen preparat **FLEX** ni vnetljiv, slajno čisti in ne pušča roba okrog madeža.

PERION za volno!

Danes uro prvaki Opere Vilma Bukočkova, Sonja Hočevarjeva, Miró Brajnik in Samo Smerkolj.

PERION za fine tkanine

O naši proizvodnji vodnih turbin — 18.45 Vedre melodije — 19.00, Radijski dnevnik — 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave — 20.00 Pi-

PERION za vsak okus Eau de cologne

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

PERION za fine tkanine

KONCERTI

Abonmajski koncerti Slov. filharmonije v oktobru. Rumeni abonma 4. oktobra — Dirigent Bogo Leskovic, solist Erika Frieser (Köln). — Rdeči abonma 15. oktobra — Dirigent Jakob Cipci, solist Monique de la Bruchoyerie (Pariz) — Zeleni abonma 29. oktobra — Dirigent Dura Jakšič (Beograd), solist Anton Soler-Biljenški (Buenos Aires). — Vpis abonmajca: Zamudniki se lahko vpšejo do konca meseca dnevno od 11-13 in od 17-19. — Na razpolago še II. in IV. prostor. Abonma 7 simfoničnih koncertov od 460 do 850 din. — Preostale vstopnice za abonmajski koncert dne 4. oktobra — dirigent Leskovic, solist Frieser (Köln) — bodo v prodaji od 1. oktobra dalje. Cene od 250 din.

Simfonični koncert orkestra Slov. filharmonije na Jesenicah bo danes ob 20 v Mestnem gledališču. Koncert vodi dirigent B. Leskovic, kot solisti

Abonma red Sobota (delavski) in izven.
Nedelja, 26. sept. ob 15.30: Finžgar-Mikeln: »Pod svobodnim soncem«. Nedeljski abonma in izven.
Torek, 27. sept. ob 20: Finžgar-Mikeln: »Pod svobodnim soncem«. Abonma red Torek in izven.

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za soboto, 25. sept.
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.
5.00-6.40 Dobro jutro, dragi poslušalci! (Pester glasbeni spored) — Vmes ob 6.30 Tržno poročilo — 6.35 Radijske reklame — 6.40 Koroška v pesmi! — 7.10 Camille Saint-Saens: Živalski karneval — 7.30 Gospodinski nasveti — 7.40-8.00 Zabavna glasba, vmes reklame — 11.00 Radijski koledar — 11.05 Glasbena medija — 11.15 Za tedaj esperantskega jezika — 15.40 Poje Ljubljanski komorni zbor pod vodstvom Milka Skoberneta — 15.10 Utrinki iz literature: Vjekoslav Kaleb: Gost — 15.30 Zeteli ste — poslušajte! — 17.10 Glasbene uganke — 18.00 Jezikovni pogovori — 18.15 Domače napeve izvajajo trije »Avsenik« — 18.30 Iz naših tovarn in obratov:

PERION za volno!

sodelujejo prvaki Opere Vilma Bukočkova, Sonja Hočevarjeva, Miró Brajnik in Samo Smerkolj.

GLEDALIŠČA

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Gledališka pasaža
Sobota, 25. sept. ob 20: M. Mihelič: »Zlati oktobe«. Komedija. Krstna predstava. Premiera. Izven.
Nedelja, 26. sept. ob 20: M. Mihelič: »Zlati oktobe«. Komedija. Prva repriza. Izven.
Danes ob 20 bo krstna predstava komedije Mire Mihelič »Zlati oktobe«. Režija Jože Gale, scena in kostumi Milan Butina. Kot gostji sodelujeta Marija Nablocka in Angeica Rakarjeva, poleg njih sodelujejo še Boževa, Pugljeva, Hahnova, Svetlova, Murkova, Kopač in Albreht.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Mestni dom
Sobota, 25. sept. ob 20.15: Streicher-C. Kosmač: »Kam iz zadrega«. — Veseloligra s petjem v treh dejanjih. Izven.
Nedelja, 26. sept. ob 20.15: Streicher-C. Kosmač: »Kam iz zadrega«. Izv. Prodaja vstopnic od 10-12 in od 15-17 ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni v Mestnem domu. Rezerviranje tel. št. 32-800.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
Sobota, 25. sept. ob 20: Finžgar-Mikeln: »Pod svobodnim soncem«.

PERION za fine tkanine

O naši proizvodnji vodnih turbin — 18.45 Vedre melodije — 19.00, Radijski dnevnik — 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave — 20.00 Pi-

Sadno-likerski kombinat »Flores export-import« Šempeter pri Gorici sprejme

za svoj industrijski obrat v Ajdovščini

dva inženirja kemične stroke

s prakso v živilski industriji za analize, sestavo in nadzorstvo pri proizvodnji likerjev in sadnih izdelkov;

dva tehnika kemije

z dovršeno tehnično šolo in vsaj dve leti prakse. Plača in nastop službe po dogovoru.

Interesenti naj se zglasijo osebno ali pošljeje pismeno ponudbo z opisom dosedanjega službovanja in kratkim življenjepisom na upravo podjetja »Flores« do 30. septembra.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »TRIGLAV«

Angleški film
»Obrni ključ potihom«

V glavnih vlogah: Yvonne Mitchell, Terence Morgan in Joan Collins. Tednik. Predstavi ob 18 in 20. — Prodaja vstopnic od 17 dalje.

KINO »UNION«: Amer. barvni film: »V vrtincu«. Brez tednika. Predstavi ob 15 in 20.

KINO »KOMUNA«: Francoski film: »Plačilo za strah«. Brez tednika. Predstave ob 15, 17.30 in 20. Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 10-11 in od 14 dalje.

KINO »SLOGA«: Mehški film: »Maclovias«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 dopoldne matineja istega filma. Prodaja vstopnic za matinejo od 9-10, za popoldanske predstave pa od 10-11 in od 15 dalje.

KINO »SOČA«: Ameriški barvni film: »Veliki Caruso«. Brez tednika. Predstavi ob 18 in 20. — Prodaja vstopnic od 10-11 in od 17 dalje.

LETNI KINO JLA: Zaprt

KINO GUNCLJE: Mehški film: »Maclovias«. Tednik. Predstava ob 19. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

KINO »LITOSTROJ«: Angl. barvni film: »Važno se je imenovati Ernest«. Predstava ob 20. — Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

JESENICE: »RADIO«: Ameriški film: »Harriet Craig«. Predstavi ob 18 in 20. — »PLAVZ«: Amer. barvni film: »Charleyeva tetka«. Predstavi ob 18 in 20.

KOROŠKA BELA: Ameriški film: »Harriet Craig«. Predstava ob 17.

CELJE: »UNION«: Mehški film: »Rio Escondido«. Predstavi ob 18 in 20. — »DOM«: Angleški film: »Veseli Norman«. Predstavi ob 16.15 in 20.15.

KRANJ: »STORŽIČ«: Nemški barvni film: »Dežela smehljaja«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Danes predprodaja vstopnic za film »V vrtincu« od 9-11 in od 16-17 pri blagajni. — **LETNI KINO PARTIZAN:** Ameriški barvni film: »V vrtincu«. Predstava ob 19. Prodaja vstopnic od 17 dalje. — »SVOBODA«: Angl. film: »Matejevi sinovi«. Predstava ob 19.

PTUJ: Angleški barvni film: »Vzpon na Everest«. Tednik: Zedinjenje nacij v Koreji.

KINO »ŠIŠKA«

Angleški film
»Obrni ključ potihom«

Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KINO »ŠIŠKA«

Angleški film
»Obrni ključ potihom«

Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

»Obrni ključ potihom«

Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

Prodamo
5-tonsko prikolico in škroplilnico
znamke TPS Maribor.

Interesenti za prikolico si jo lahko ogledajo pri OZZ Celje, škroplilnica pa je na ogled pri KZ Ljubčna.

STRUŽNICO, rabljeno, v dobrem stanju, od 1000 do 1500 mm delovne dolžine, zažaleno z »Norton« menjalnikom — in

ŠEPING 400-450 mm delovne dolžine, v dobrem stanju

kupimo.

Ponudbe pošljite na naslov: Mestno kovinarsko podjetje, Vrhnika.

Tovorni avto »GMC«

s tremi diferenciali, v brezhibnem stanju, prodamo ali zamenjamo za osebni avto

Informacije in ogled vsak dan v TOVARNI BARV IN LESNIH IZDELKOV — MOZIRJE telefon št. 1.

Instalacijsko podjetje »Toplovod« — Ljubljana

Crtomirova ulica 6 sprejme takoj v službo:

materialnega knjigovodjo (knjigovodkinjo), skladiščnika, monterje centralne kurjave, vodovodne instalacije in elektroinstalacije ter ključavničarje

Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe je treba poslati na instalacijsko podjetje »Toplovod«, Ljubljana — direkcija v Crtomirovi ulici.

POZOR! POZOR!

Zahtevajte in uporabljajte samo

Agrosan

z našim zaščitnim znakom, ker je to edino jamstvo, da bo seme zares zaščiteno!

Debelo pakiran AGROSAN prodajamo po 145 din za kg, drobno pakiran v vrečkah po 200 g pa 200 din kg.

Kupci imajo 5% popust pri količinah od 500 kg navzgor.

Embalazo je treba obvezno vrniti na stroške prodajalca.

AGROSAN dobite v vsaki naši kmetijski lekarni, kakor tudi v prodajalnah ostale trgovske mreže.

Kemična industrija »ZORKA« — ŠABAC

ŽELJEZARA SISAK

SISAK PREDGRADJE

Potrošnike brezšivnih cevi prosimo, da najpозneje do 15. oktobra 1954

javiijo svoje orientacijske potrebe po brezšivnih ceveh za leto 1955

in sicer po sortimentu, kakovosti in količini.

Potrošnike opozarjamo, da je tako kratek rok potreben zaradi tega, da bi si pravočasno zagotovili potrebne surovine ter ostali pomožni material in orodje za valjanje cevi, katerega po večini nabavljamo v tujini z daljšimi dobavnimi roki.

IZ NAŠIH KRAJEV

Prihodnji teden bodo v Celju začeli regulirati Savinjo

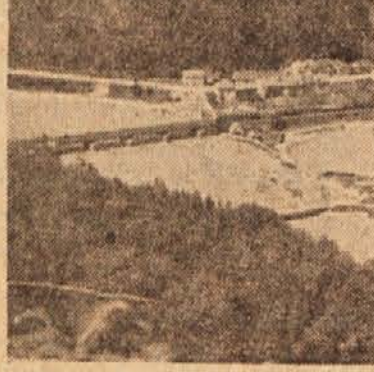
Za Celjane, ki jim je junjska poplava prizadela toliko hudega in veliko gospodarsko škodo, ni bolj razveseljive novice kot je ta, da bodo prihodnji teden pričeli regulirati strugo Savinje. S tem se seveda pričnuje velika in obsežna regulacijska dela na celotnem vodnem sistemu Savinje, Voglajne, Hudinje, Koprivnice, Ložnice in Sušnice. Kako važno in potrebno je to delo, ni treba posebej poudarjati, saj se je o njihovi nujnosti doslej lahko vsakdo temeljito prepričal.

Ob otvoritvi regulacijskih del bo na kraju samem majhna svečanost, katere se bodo lahko Celjani udeležili. Gradbeni dela bo opravil kolektiv gradbenega podjetja »Beton« iz Celja, ki je za izvršitev letošnjih del pri regulaciji Savinje in prestavitvi železniške proge ponudil naj-

bolji ugodne pogoje. Do konca leta je predvideno za regulacijska dela 95 milijonov dinarjev.

Najprej bodo nadaljevali začeto delo na ovinku Savinje, pri Belaju. Bagranje rečne struge bosta opravljala dva bagra. Prvi lasta podjetja »Beton«, zajame naenkrat 0,40 kubičnega metra zemlje, vtem ko drugi, ki je že na poti iz Kruševca v odobrili), bo držal od Ulice XIV. divizije na novo modernu cesto, ki bo spelana pod naseljem Breg, v bližini obstoječe železniške proge. Za novo avtomobilsko cesto bodo spodnji stroj nasipali že letos. Za to bodo uporabili izkopano gradivo iz rečne struge.

V sklopu z regulacijo celjskega vodnega sistema je tudi Ložnica.

Celje — V sredini je prekop, kjer bo v bodoče tekla Savinja. Tu bodo nadaljevali regulacijska dela

V večji del struge je že regulirane, sedaj regulirajo le še vzhodno Ložnico, to je pri Bežigradu. Za Voglajno in Hudinjo so v teku merjenja za bodoči profil struge. Računajo, da bodo tudi na teh dveh pritokih Savinje pričeli prihodnje leto z regulacijskimi deli.

Delovni kolektivi o bodočih komunah

V številnih delovnih kolektivih celjskega okraja že ves mesec razpravljajo o komunah, ki jih namestila ustanoviti v bližnji prihodnosti. Na prvih sestankih so se delavci seznanili z nekaterimi bistvenimi vprašanji bodočih komun in zategadelj veliko laže tolmačijo nejasna vprašanja v krogu, kjer živijo. Povsod v celjskem okraju so se delavci že odločili za komunne. Sočelnost članov delovnih kolektivov pri razpravah o širokem družbenem upravljanju v bodočih komunah veliko koristi pri političnem delu na terenu, hkrati pa je tudi odraz sposobnosti delavskega razreda, ki si je v večletnem delovskem upravljanju nabral bogatih izkušenj.

Vajenska šola bo novembra v lastnem poslopu

Cepprav so bila že zdavnaj na razpolago potrebna sredstva za ureditev vajenske šole ob Ljubljanski cesti, so z gradbenimi deli pričeli šele letos poleti. Gradbeno podjetje »Beton« iz Celja je obljubilo, da bo delo izvršilo pravočasno. Toda junjska poplava je načrte deloma izpremenila, ker so morali vsi gradbeni delavci prisložititi na pomoč drugje, kjer so bili prizadeti po poplavi. Zato se je delo pri urejanju šolskega posloppa nekoliko zakasnilo, vendar računajo, da bodo prostori nove šole pripravljeni že v prvi polovici novembra. Dotlej si bo vajenska šola zopet morala poslati stroho kje drugje.

Vajenska šola ob Ljubljanski cesti bo imela prvotno 8 učilnic in več kabinetov. Pozneje bodo v istem poslopu uredili tudi primerno šolske delavnice, posebej za vsako obrtniško stroko.

Berite in naročajte »Ljudsko pravico-Borbo«

Na mariborskem trgu je dovolj pridelkov

Mariborski živilski trg je bil ta teden sorazmerno dobro zaobljen. Pridelki so prodajali v glavnem kmetje iz bližnje okolice mesta in z Dravскеga polja, ki pretežno najbolj zalagajo mariborski trg. Cene so se gibale po ponudbi in povpraševanju. Poseben po prodajali zlasti v opoldanskih urah, ko bi se že radi vračali domov.

Krompirja je bilo skoraj vse dni dovolj. Prodajali so ga po 12 do 13 din kg, trgovsko podjetje Povrtina pa celo po 10 din kg. Jaje so prinesli največ iz Hrvaške, manj pa okoliški kmetovalci. Videti je, da jih rajši nudijo na domu kmetijskim zaškrbam, ki plačajo primerno ceno. Jajca so na trg prodajali po 17 do 18 din kos. Jabok je bilo dovolj po 25 do 35 din kg, nekoliko manj pa domačega grozdja. V četrtke ga je bilo več. Povrtina ga je prodajala po 65 do 70 zasebniki pa po 60 do 80 din kg. Tudi brusnice, ki so jih prinesli s Koroskega, gredo h kraju. Nudijo jih po 150 din liter. Na trgu so bile tudi manjše količine svežih gob in to predvsem lisic in le nekaj rožmarinov. Prav tako je bilo mnogo povpraševanja po sladki papriki in slivah. Papriko so prodajali po 40 do 50 din, slive pa 25 do 35 din kg. Sveže zelje so kmetje nudili po 20 din kg, Povrtina pa ga je prodajala 5 din ceneje. Ceneje je nudila tudi cvetoča, čebulo in fižol, vendar teh živil ni imela vsak dan dovolj na zalogi. V četrtke pa je izvozno-uvozno podjetje Drava prodajalo piščance 200 do 230 din, medtem ko so kmetje zahtevali 280 do 320 din za kg.

Bralci nam pišejo:

Ali gre res le za nekaj kvadratnih metrov njive?

Pred dobrim tednom se je na cesti Brestanica-Senovno znova pripetila hujska nesreča, ki se je k sreči končala brez človeških žrtev, pač pa trpi tovarna celuloze in roto papirja z Vidma precejšnje škode. Rudniški vlak je zagrabil tovorni avtomobil podjetja in ga krepko razmrvnil, saj znaša škoda več sto tisoč dinarjev. Na prostoru, kjer ostro seka lokalna cesta iz Brestanice prvih železniško progo Senovno-Brestanica, se razteza niva visoke koruze prav do ceste in železniškega tira. Sofer, ki pripelje iz Brestanice proti Senovnu, ne more videti skozi koruzno polje. Le-to na tem ovinku ovira promet in se je treba samo čuditi, da se ni našel doslej še nihče, ki bi naročil lastniku koruze, naj zaradi varnosti javnega prometa na tem kraju seje ali edni kvečkemu nizke rastline, ki ne bodo ovirale pregleda nad progno in cesto. Soferji se resno pritožujejo, da je ta ovinek eden izmed najbolj nevarnih v krškem okraju.

Nič boljše ni na ovinku, kjer zavija cesta z Vidma (pred trgovino) proti železniškemu prelazu in naprej v Krško. Zapornice zaradi dela na cesti so postavljene tako nerodno, da je tudi tu zgolj slučaj, da še ni prišlo do težje nesreče.

OD VSEPOVSOD

REČICA NADLAŠKIM
Preteklo nedeljo je imela Kmetijska zadruga Rečica nad Laškimi letni občni zbor. Zadruga šteje preko 130 članov in ima zelo razvito gospodarsko dejavnost. Največje uspehe je predvsem zabeležila lesni dobiček zadruga, ki ima čisteza dobiček preko 1.200.000 dinarjev, ne zaočastajo tudi sanjarski, živinorejski in prodajni odseki. Letos so si uredili lep park na Smolhrtu. Skupni letni dobiček zadruga znaša 1.900.000 din.

MARIBOR
V tovarni Svila v Mariboru te dni največ razpravljajo o proizvodnji. Delovni kolektiv si prizadeva, da bi še bolj pomagal pri utrjevanju našega gospodarstva. Lani so v primerjavi z letom 1952 zvišali proizvodnjo za okrog 30 odstotkov, prihodnje leto pa bo povečanje višja kot letos. Zaposlilni bodo tudi 190 novih delavcev. Na delo jih bodo sprejeli že v prihodnjih mesecih, tako da jih bodo pravočasno pričeli ravnarjanja s stroji. Delavski svet in upravni odbor pa nista pozabila tudi na izboljšanje higienskih razmer. Prvi uspehi so že vidni in proučeni oplemenitilci, kjer so s sodobnimi napravami omogočili delavcem znosnejše delovne pogoje.

MURSKA SOBOTA
V Prekmurju so začeli akcije za apnenje kliših zemljišč. Za apnenje bi potrebovali okrog 58.700 vagonov apnenčevega prahu. Le okrog 700 ha zemljišč okoli Rogasovec ima dovolj apna. Ker zateče enkratno apnenje za 10 do 15 let, bi lahko razdelili obdobje apnenja na 15 ali 20 let. Del apna bodo lahko pridobili v Rogasovec in Lendavi. Z apnenjem bodo povečali pridelok detelje in ostalih kulture. Da bi lahko pravilno izvedli apnenje, bi potrebovali tudi laboratorij za preiskovanje zemlje.

V zvezi z regulacijskimi deli na Savinji bodo letos postavili, levo od sedanje železniške proge, dva lesena mosta — provizorija za preusmeritev železniškega prometa. Zgradili bodo tudi nasip za železniško progo, ki bo v bodoče držala pod Gradom, levem bregu Savinje. Oba obstoječa železniška mostova, ki ju vidimo na sliki, bosta nepotrebna in jih bodo odstranili. Do konca leta bodo položili tudi tri nove železniške razširne tirste, ker bodo morali stare zaradi regulacije odstraniti.

NOVA CESTA POD BREGOM
Novi železobetonski most čez Savinjo (zanj, so idejne načrte že pripravili), bo držal od Ulice XIV. divizije na novo modernu cesto, ki bo spelana pod naseljem Breg, v bližini obstoječe železniške proge. Za novo avtomobilsko cesto bodo spodnji stroj nasipali že letos. Za to bodo uporabili izkopano gradivo iz rečne struge.

SE SEJE GOSPODARSKEGA SVETA LOMO VIDEM-KRŠKO

Prihodnje leto naj bi dobili vodovod Krčani

V torek popoldne je bila seja gospodarskega sveta LO MO Videm-Krško, na kateri so razpravljali predvsem o osnutku proračuna za leto 1955. Med najvažnejšimi vprašanji komunalnih in ostalih javnih del je vsekakor ureditev oziroma napeljava vodovoda v Krško, ureditev cest in kanalizacije. Krško je eno izmed redkih slovenskih mest, ki še nima vodovoda. Na levem bregu Save so v Vidmu medtem napeljali cevovod v skoraj vse hiše, prihodnje leto pa naj bi prišlo na vrsto tudi Krško. Za ta delo so predvideli v proračunu 30 milijonov din. Za olajšanje stanovanjske krize namerava mestna občina na levem bregu Save prihodnje leto zgraditi 10-stanovanjski blok, za katerega so postavili v proračun znesek 30 milijonov din.

Za obnovo vinogradov in sadovnjakov, za nabavo plemenjakov in pomoč pri urejanju gnojilnih jam predvideva proračun znesek 5,5 milij. din. Popravili in uredili bodo tudi cesto Krško-Gora—Veliki Trn, kar bo stalo 15 milijonov din, z 2 milij. din pa bi dogradili cesto Videm—Zdole. Za novo tržnico v Krškem se živo zanimajo vse gospodinje. Za njeno postavitev so predvideli v osnutku proračuna en in pol milij. din. Za regulacijo pitjavskega in starovaska potoka je v proračunu znesek dva in pol milijona din.

DPD »Svoboda« Videm-Krško je brez dvorane oz. brez prostora. Da bi uredili načrt in postavili na Vidmu velik delavski prostvelni dom, bo občina pomagala društvu s prispevkom 20 milijonov din. Seveda bo to le del prispevka za novi kulturni dom, ki bo stal precej več.

Gospodarski svet se je odločil tudi, da bi skupno z graditelji avtomobilske ceste postavil pri železniški postaji primeren večji objekt, ki bi ga zgradili tako, da bo uporaben tudi potem, ko bodo graditelji ceste šli.

Krško je imelo svojo tiskarno že leta 1909, po osvoboditvi pa jo je ob centralizaciji tiskarskih obratov moralo oddati. Ker sta z ukinjitvijo tiskarn v Krškem in Novem mestu Posavje in Dolenjska ostala brez tiskarn, želi LO MO Videm-Krško, da bi mesto spet dobilo tiskarno. Posebna komisija skrbi za ureditev potrebnih vprašanj. Tiskarski kader

Ob 55. obletnici ustanovitve Mlekarnе v Izlakah

V Izlakah pri Zagorju bodo v nedeljo imeli »Kmečki tedne« oziroma prvi kmečki praznik; hkrati bodo praznovali 55. obletnico Mlekarnе. Mlekarska zadruga je bila ustanovljena leta 1899. Sedež je imela prvotno v Zagorju, pozneje pa v Izlakah. Najuglednejši ustanovni člani zadruga so bili takrat Andrej Zupančič iz Kolorovca, Anton Verboj iz Izlaka in Luka Habat iz Izlak. Pobudo za ustanovitev mlekarnе je dal Luka Habat, ki je nekje v Avstriji absolviral kmetijsko šolo. Zadruga je zgradila poslopje leta 1910. Pri tem je zasla v velike finančne težkobe. Grozil ji je konkurz. Kupiti jo je hotel neki trgovec iz Litiije, da bi v poslopu napravil založno klet za vino. Temu so se uprli gospodarsko raz-

Požar zaradi kratkega stika

V Godešlju v krajskem okraju je v sredo izbruhnil požar v hiši Franca Starmana. Ogenj je uničil hišo in gospodarsko poslopje s celotnim inventarjem, tako da je škoda nad milijon dinarjev. Do ognja je menda prišlo zaradi kratkega stika na podstropju.

V Petrinji vasi v kočevskem okraju je v nedeljo začela goreti lesena baraka, v katero so delavci spravljali raznovrstno orodje. V baraki so imeli tudi štedilnik, v katerem so tisti dan kurili. Ker je ogenj izbruhnil v kotu, kjer je stal štedilnik, menijo, da je ogenj nastal zaradi njega. Škoda je 100.000 din.

V TOVARNO JE VLOMIL
V noči na 22. september je nekdo vlomil v stroj in oddelek Tovarne v Kidričevem v ptujskem okraju. Ukrali je vrtni stroj in še nekaj drugih predmetov. Škoda je 33.000 din. Za tatov poizvedujejo.

V HOTELU JE KRADLA
V hotelu Javornik v Postojni je začelo stanovala K. L. doma iz okolice Postojne. Za časa njenega bivanja v hotelu so pogrešali 15 ruh in tudi drugo posojljno perilo. Kriminalistični organi so ugotovili, da je K. L. prodajala ruho kmetom na mestni tržnici v Postojni. K. L. so zaprli in se bo zagovarjala pred sodiščem.

SVOJEGA OTROKA JE UBILA
V vasi Brezje v krškem okraju je stanovala 32-letna B. A., ki je pred dnevi ubila 7 mesecev starega sina. Preiskovalni organi so ugotovili, da je

V krškem okraju se pripravljajo za gradnjo AVTOMOBILSKE CESTE LJUBLJANA-ZAGREB

Urejeni šele potem, ko bo cesta popolnoma zgrajena.

Za novo cesto se ljudje vzdoljnjenе trase živahno zanimajo; še to jesen bodo marsikje začeli z zemeljskimi deli, ki bodo prinesla mnogim kruh in zaslužek. Marsikje bodo komunalne naprave — n. pr. nove vodnjake, podjaljšane vodovode, upravna poslopja in zgradbe itd. — ko bo dograjena cesta, s pridom uporabljali domačini. Za povezavo z investitorji je bila zato imenovana posebna okrajna komisija, ki bo v stalnem stiku z graditelji ceste ter bo skupno z njimi reševala vsa vprašanja, ki jih bo treba reševati skupaj z okrajnimi lokalnimi in posameznimi občinami.

Ob 55. obletnici ustanovitve Mlekarnе v Izlakah

V Izlakah pri Zagorju bodo v nedeljo imeli »Kmečki tedne« oziroma prvi kmečki praznik; hkrati bodo praznovali 55. obletnico Mlekarnе. Mlekarska zadruga je bila ustanovljena leta 1899. Sedež je imela prvotno v Zagorju, pozneje pa v Izlakah. Najuglednejši ustanovni člani zadruga so bili takrat Andrej Zupančič iz Kolorovca, Anton Verboj iz Izlaka in Luka Habat iz Izlak. Pobudo za ustanovitev mlekarnе je dal Luka Habat, ki je nekje v Avstriji absolviral kmetijsko šolo. Zadruga je zgradila poslopje leta 1910. Pri tem je zasla v velike finančne težkobe. Grozil ji je konkurz. Kupiti jo je hotel neki trgovec iz Litiije, da bi v poslopu napravil založno klet za vino. Temu so se uprli gospodarsko raz-

gledani ljudje — člani zadruga, predvsem pa takratni učitelj Fortunat Lužar. Po njegovem prizadevanju so zadalnici podpisali gospodarsko-mobilni kmetije in tako je zadruga imela do potrebnih denarnih sredstev. Mila ko so izvažali tudi v Trst. Toda ta način prodaje mleka se je izkazal kot nerealizabilen. — Ob začetku prve svetovne vojne so se finančne težkobe mlekarnе poslabšale. Po vojni so ustanovili nabavno-prodajno združenje, katero je glavni organizator bil Franc Lovrač. Leteža so leta 1922 takratni klerikalni voditelji odstranili iz javnega življenja. Oziroma so ga kot škodljivo združenje, neodkrajno njegove naspuhe, zamolčali pa so njegove uspehe, ki so si jih lastili sami. Pretekla vojna je zarezala globoke rane med vodilnimi ljudmi zadruga. Zrtve je bil zopet Franc Lovrač, ki so ga opoldajali v koncentracijsko taborišče v Auschwitzu, kjer je preminil l. 1942.

Po osvoboditvi je mlekarna prešla v sestav kmetijske zadruga Izlake. Mlekarna zbira mleko iz Izlak, občine Mišnje, Peče, Čemašnik. Na razpolago imajo vrpežna prevozna sredstva, za prevoz v Zagorje pa imajo traktor Unimog. Mleko dobivajo od približno 800 krav iz 108 krav. Leta 1950 so odkupili 306.315 l mleka, leta 1953 pa zaradi suše samo 283.900 litrov. V zagorski občini imajo 5 poslovalnic za delitev mleka. N. pr. prodano mleko predelujejo v sir Trst, pial in Ementalec. Imajo namen, da bi zalagali z mlekom tudi Trbovlje ali pa predelavali odvisnih mleko v skuto in smetano in jo prodajali v Trbovlje.

Za boljši razvoj zadruga pa bo treba nabaviti sodobne stroje, kot so sedanjih že zastarali. Tega so se zavedli in golovo jim bo v dohodnem letu to tudi uspelo. Potem bodo lahko z mlekami izdelki zalagali Zagorje in Trbovlje.

Požar zaradi kratkega stika

V Godešlju v krajskem okraju je v sredo izbruhnil požar v hiši Franca Starmana. Ogenj je uničil hišo in gospodarsko poslopje s celotnim inventarjem, tako da je škoda nad milijon dinarjev. Do ognja je menda prišlo zaradi kratkega stika na podstropju.

V Petrinji vasi v kočevskem okraju je v nedeljo začela goreti lesena baraka, v katero so delavci spravljali raznovrstno orodje. V baraki so imeli tudi štedilnik, v katerem so tisti dan kurili. Ker je ogenj izbruhnil v kotu, kjer je stal štedilnik, menijo, da je ogenj nastal zaradi njega. Škoda je 100.000 din.

Z DRACJEM JE VRGLA V OGENJ BOMBO, KI JO JE UBILA

Dejtnesestdesletna Ida Znidaršič iz Lozic pri Kanalu na Goriskem je živelna sama v majhni koči ter je nabirala drva, dračje in razne malenkosti. V torek popoldne je spet nabrala dračja, s katerim je postopno zakurila v peč. Med dračjem pa je bila bomba, ki je kmalu eksplodirala in starko na mostu ubila. Domnevajo, da je bomba prinesla doma med dračjem, vendar je ni opazili.

STARČKA JE OPEHARIL

Pretekli teden se je mudil v Števanem nad Laškimi neznanec, ki je prodajal zdravilna zelišča okoliških kmetov. Ko je na svojem potu prišel do 80 letnega Ivana Kuzmusa iz Slivnega, ga je pregovoril, da mu prodaj žepno uro. Spoznamela je da se je 6.000 din. Neznane je dan spet takoj dal Kuzmusu, ostanek je pa vrnil, da mu bo izročil, ko se bo vrnil od sosedu. Starček mu je veroval, po- ljuj je pa izginil, ne da bi starček dal preostani denar ali vrnil uro. Isti moški je prevziral tudi poslovodniko krajevne gostilne v Rečici nad Laškimi; poplaval je, ne da bi kaj plačal. Ko je poslovodnika zahteval denar, se je izgovoril, da bo plačal, takoj ko se vrne od bližnjega kmetu, ki mu ima dati nekaj denarja za silišča. Toda ni se več vrnil.

UKRADENO BLAGO STA PRODAJALA

Pred dnevi sta dva neznanca prodajala razne mesne proizvode in si garetu po Rečici pri Laškem. Tako sta prišla do kmeta Uzmaha in nudila razne klobase izredno poceni. Ko je kmet hotel od njiju kupiti nekaj klobas, sta mu s silo odvzela denarje in pobegnili. Pozneje so izvedeli, da sta mesne proizvode ukradla v občinski mesnici v Rečici nad Laškimi. Ko so ju sledili, sta izginila v gozdu in se pozneje pojavila v Zadrugi gostilni v Sv. Jederti nad Laškimi. Ko so se črna približevali organi LM iz Dola pri Hrastniku, sta zopet izginila v gozdu.

Tolmin